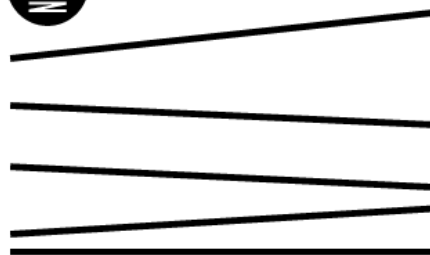

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Rahbek, K. L.

Kong Frederik den Anden i Ditmarsken :
Nationalskuespil i tre Optog og paa Vers.

København : trykt og forlagt af J. F. Schultz,
1811

[8], 102 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Kong Frederik

Ditmarsken

55, - 192

Det Kgl. Bibliotek

130026511489

Kong Frederik den Anden

i Sittmarthen.

Paragraphe 11

1. Nr. 1214 13 144 Bets

101

Det 13. December 1817.

Det 13. December 1817.

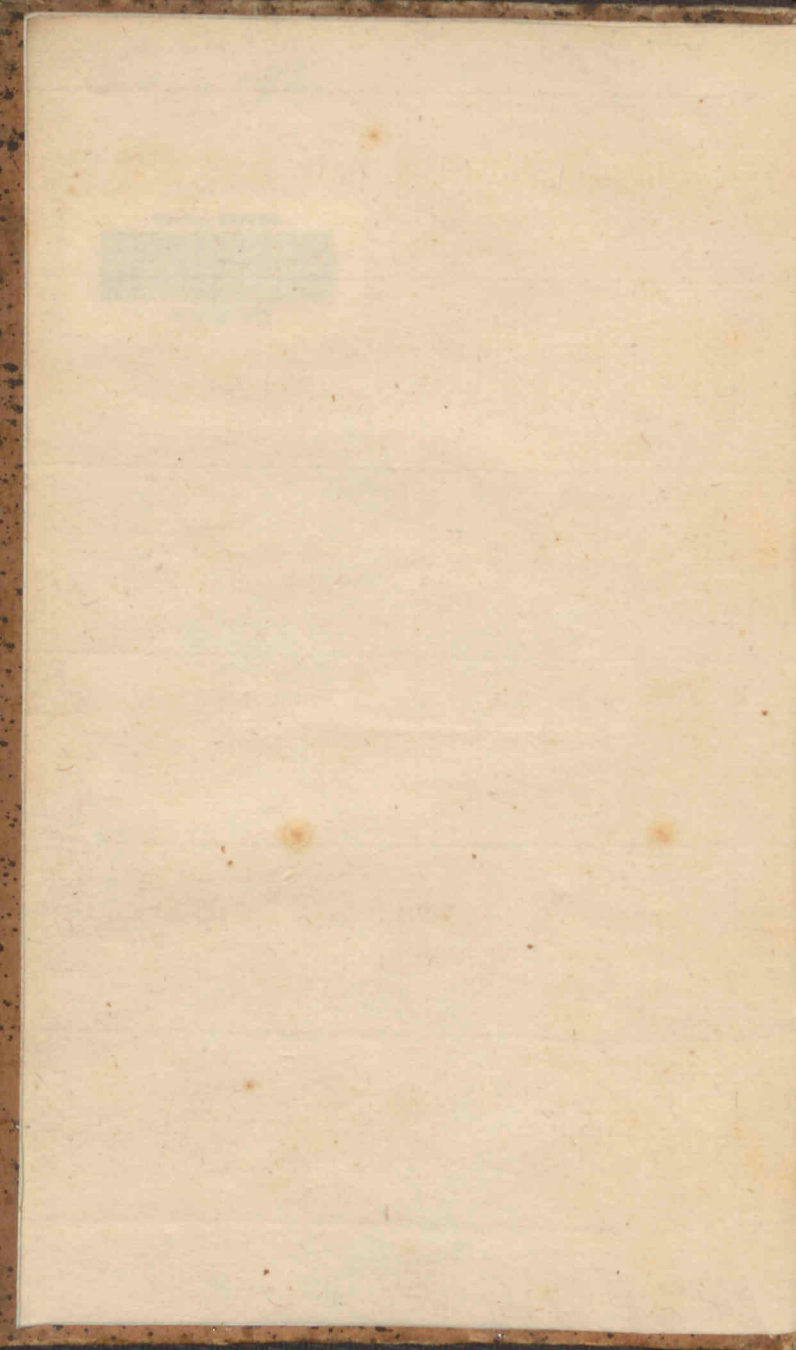
Det 13. December 1817.

There's such a little, little thing, a King,
That's better than the rest of us, when it would
Be a little bit of us.

Det 13. December 1817.

Richardson, 1817

Det 13. December 1817.

Kong Frederik den Anden

i Ditmarsken.

Nationalskuespil

i tre Dptog og paa Vers

ved

Prof. og Theaterdirecteur K. L. Rahbek,

Ridder af Dannebrogen.

There's such divinity, doth hedge a King,
That treason can but peep to, what it would.

Hamlet Act. IV.

Kiøbenhavn, 1811.

Trykt og forlagt af Directeur J. F. Schultz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

Kong Frederik den Sjunde

i Bismarcken.

Stadshuset

i det Kongl. og her Skole

1811

Prof. og Rectoratens A. H. Skole,

Skole af Bismarcken.

There's such a thing, both here & there,
That reason can't be seen, when it would.

Skolehuset, 1811.

Prof. og Rectoratens A. H. Skole,
Skole af Bismarcken.

Digteren,

Danneborgeren,

og

Bennen

J. Høegh Guldberg,

af

Borgerhøiagtelse

og Bennehengivenhed

helliget.

Som Du den Danske Danmarks Fiende hader!

Som Du han kalde vel om Danmarks Ven!

Til Læseren.

Wænnet til dette Skuespil er taget af den bekendte Bise:

Kong Fredrik han sidder paa Eoldinghuus,
Og drækker sig og sine Svende et godt Ruus;
Der findes aftrykt i Riampesiserne, samt i Anhanget til
Resens Fredrik den Andens Krønike. Vel er det mig ikke
ubekendt, at vor store Historiegrandfæter Gram i Wibens-
Fabernes Selskabs Skrifter 4 D. har erklæret den hele Bise
for et Bønde-Eventyr; da man imidlertid af P. Gybs Note
til Bisen, hvori det udtrykkelig hedder, "at denne Pige siges
at have følget Kongen til Danmark, og der af samme
med Bøndergods rundeligen at være begavet, hvilket hen-
des Børn efter hende skal have nybt, til de sidste af
Sværdtiden bortdøde udi Roeskilde for nogle Aar siden,"
uimodsigelig seer, at dette Sagn ikke blot har, som han
udtrykker sig, været giængs, men og antaget for Sand-
hed, giver dette, saavelsom Bizens Optagelse ved Resen
blandt Bilagene til Krøniken, tiændt uden at sige noget for
eller imod den, ustridig Begivenheden al den Hiemmel, den
for at være et Skuespilæmne behøver; og da Bisen forre-
sten, saaledes i det mindste, som den haves trykt, saali-
det omstændelig berører, enten hvorledes Kongen blev
tiændt i Ditmarsken, eller hvorledes han egentlig slap
derfra, lod den Digteren fuld Frihed at behandle Wæ-
nnet saaledes, som det forekom ham beleiligt. Vel har
han, efterat Stykket alt var færdigt og i Trykken, fra
Wennehaand faaet et Par Stropher af Bisen saaledes, som
den synges i Norge, hvorefter Kongen skalde være giæn-
tiændt

Kiendt paa hans Sølvnive, han havde efterladt sig paa
 Wordet; men ligesom disse hverken findes hos P. Gyn
 eller Nesen, saa kunde de, om de end for hans Arbejde
 havde været ham bekjendte, neppe paalagt ham noget
 Baand i saa Henseende. Guldigere og aldeles uforkastet-
 ligt Hiemmel for Frederiks Kiærlighed til Sophie Har-
 denberg har han derimod i disse vor udsødelige Suhms Ord
 i hans Udtog af Fædrelandets Historie: "Frederik regie-
 rede i fiorten Aar forend han giftede sig med Sophie af
 Mecklenborg; thi han var forelsket i den smukke Har-
 denberg, en Datter af Rigshovmesteren, og havde gierne ta-
 get hende tilagte, dersom ikke Faderen selv havde søgt at
 afværge det." I Overeensstemmelse hermed, og med det,
 samtlige vore Historikere, saavelsom især vor lærde Gu-
 stav Baden i sine fortræffelige Charakteristiker af de olden-
 borgske Konger, have vidnet om ham: at han var mild,
 god, søm, retfærdig — og dertil personlig modig, har jeg
 søgt at skildre ham; ligesom og Charakteristikens af Nesen,
 Bolten, og flere Historieforfattere noksom hjemlede, Ord:
 at Kong Frederik den Anden i selve den — paafølgende
 — ditmarske Krig gav flere Prøver paa sin for den
 Tids Krigere sjældne menneskekærlige Tænkemaade, og
 saaledes reddede 700 i en Morads fangne Ditmarsker,
 dem Hertug Adolph vilde have nedslæbt (ved hvilken
 Leilighed Brede Ranzow og Bertram Sehested, saavel-
 som begge Hertugerne, erklærede dem for et uærbart
 og håstarrigt Folk og en Hob unge Ulve af de Gamles
 Ferkomst) have givet Anledning til tillægge Frederiks
 Bonreise en ædlere Grund, end blot at gaae paa Spei-
 deri, som Hertug Adolph 8 Aar tilforn havde gjort. For
 den muntre Character, jeg har søgt at skildre hos Kongen,
 findes i det, Historieforfattere om ham fortælle, tilfræ-
 delig Hiemmel, saavelsom for hans Religiøsitet.

At jeg til hans Ledfager paa dette Togt har valgt
 Jørgen Brahe, dertil er jeg især foranlediget ved det,

at denne trofaste Dannemand ikke mange Aar derefter hengav sit Liv for Kong Frederik den Anden; thi da denne — fortæller N. Webel i sin Eigprædiken over denne Konge — engang fulde fare over Amagerbro, kom han til Ulykke ned under Broen, og var i Livsfare, hvor- paa Jørgen Brahe, som da var ved Gaanden, greb til at vilde hjælpe Kongen op, men faldt selv ud i Vands- det, blev ilde tilredt, og saa Dage derefter døde; lige- som og Resen skildrer ham som en tiak og usforsagt Sø- helt; det er mig imidlertid af Ryges P. Ores Le- ve- net bekendt, at Jørgen Brahe allerede adskillige Aar tilforn var gift med P. Ores Søster Inger Dre (der ef- ter hans Død blev Hovmesterinde hos Dronning Sophie) samt uden tvivl alt den Tid Danmarks Rigets Raad, og altsaa rimeligviis ældre, end han her har maattet anta- ges; ligesom jeg heller ikke har videre Hiemmel for, at han var mellem de 12 Herremænd, der vare medgivne Frederik som Kronprinds paa Malmø, end at han i Brings (Eagerbrings) Samlinger findes mellem dem, der nogle Aar tilforn havde underskrevet et Forlig mellem Borgerstædet i Malmø og Abelen i Slaane, hvor hans Gaard Tolstrup laae.

Sybrand Wolffsohn er en blot poetisk Person, men noiatigt skildret efter de Beskrivelser, Wiethen, Wolten og flere give af de ditmarske Demagoger; ligesom og, hvad om Wyben Peters paa Helgoland fortælles, er hi- storisk sandt, og af Wolten erkjendes for en lovlig og gyldig Grund til den Ditmarskerne paaførte Krig. Anke Jakobs var Foged i Brunsbüttel, og mellem de 700, der ved Kong Frederik reddedes fra at nedhugges, ved hvilken Leilighed han af Resen nævnes som en from, fin og anseelig Mand; ligesom og af Wolten og Wie- then sees, at han efter Erobringen var den første konge- lige Landsfoged i Syderditmarsken.

Hvad

Haab Pigen og Færgekørlen angik, da, siden Visen i deres Skilbring lod mig have frie Hænder, har jeg valgt den Vei, der af Fremstillernes Talenter og Anlæg syntes at anvise mig, og har fuld Føie til det Haab, at disse Evende ligesaa lidt her, som i mine foregaaende Stykker af dette Slags, ville have lebet mig vild.

Jeg kan ikke slutte uden at bevidne min inderligste Tak for den, endog hos en mangeaarig og noie Ven, overordentlige Bøvlillie og Hielpfomhed, hvormed en mig personligen næsten ubekiaendt udmærket Videnfkaabsmand, Hr. Landsdommer Baden har været utrættelig i at gaae mig tilhaande med Oplysninger til dette mit Arbeide. Havde jeg troet, mit Skuespil kunde have havt nogen Interesse for ham, havde jeg med Glæde tilegnet ham det; men jeg foler selv for vel, at fligt kun kan tilbydes den, hos hvem Venfkaab vil give Gaven Bærdi. Det er imidlertid ikke ene Taknemmeligheds mod den nyenaunte Bærde, naar jeg her til Slutning yttre det Wnske, at han snart maatte blive sat i en Virkefæde, hvor hans ualmindelige Kundfkaaber, flæidne Arbeidsfomhed, og ædle videnfkaabelige Gavnelyst, der i hans nærværende Embedsfkilling er ligesom sat under en Skiaeppe, maatte omkring sig kunne udbrede det Lys og det Gavn, der med saamegen Føie af dem var at vente.

Køllehuset den 16de Januarii 1811.

K. L. Rahbøl.

Personerne.

Frederik den Anden, udsalgt Konge af Danmark,
forklædt under Navn af Kjøbmand Frederik
Treu.

Tørgen Brahe, Ridder, ligeledes forklædt under
Navn af Kjøbmand Tørgen Wildbrad.

Anke Jakobs Hæder, Sognesogeb i Brunsbüttel.
Sophie, en dansk Pige opdraget i hans Huus.

Jungclaes, hans Karl.

Sybrand Wolffsohn, af Ditmarskens Otte og
Syrgetyve.

Scenen foregaaer i Ditmarsken i Brunsbüttel i
Anke Jakobs Huus. Stuepladsen forestiller et gammeldags
Bærelse med een Dør paa hver Side; i Bag-
grunden et stort gammeldags Stab.

Første Act.

Første Scene.

Sophie. Jungclaes.

Jungclaes.

Saa er hun rigtig ikke fød i Marfken?

Sophie.

Nei! det har du jo hørt saa tit, og kændt
Min salig Fader, fra han flytted' hid.

Jungclaes.

Det er dog underligt.

Sophie.

Og hvilket da?

At udenfor Ditmarfken og er Folk!

Jungclaes.

Folk! nei, det vidste jeg da nok, at der
Var Folk; saa dum er jeg da heller ikke;
Men at der ordentlig er vakre Piger,
Dog det er sandt, hun er da egentlig
Opvoxt og opdraget her til Lands.

■ Kong Frederik den Anden i Ditmarsken.

Sophie.

Du troer da, hvis jeg ei var kommen hid,
Var aldrig blevet noget af mig?

Junglaes.

Nu!

Som her var hun dog aldrig blevet. Marssen
Er dog det første Land paa Jorden.

Sophie.

Ja!

For Næg.

Junglaes.

Dg Sviin, og al den Ting, som til er,
Hun leer; men det er, som jeg sig-r: hvo
Ditmarsken ei har seet, har intet seet.
Det sander hun dog selv?

Sophie.

Jeg? nei langt fra!

Jeg ønsked' før, jeg aldrig havde seet det.

Junglaes.

Nei, Alvor! saa man og har Hiemmesyge,
Hvor hun er fra?

Sophie.

Ja vist! og det i Marssen.

Junglaes.

Det er dog snurrigt. Ja Naturen har
Indrettet Alting klogelig, at hver
Skal holde meest af sit. De Marsser vil

Jeg

Jeg aldrig tale om, det er naturligt;
Vi har det her saa rart i alle Maader.
Men . . . man skal see, hun var istand at bytte,
Naar hun fik komme did, hvor hun er fra?

Sophie.

Og uden at betænke mig engang.

Junglaes.

Oh! hvad hun siger; men, naar nu hun kunde
Gaae, som man siger, Gode under Bork
Hos os, og blive en Ditmarskerinde,
Og en Ditmarskers Kone.

Sophie.

Slig en Lykke,

Troer Du vel, neppe var at modstaae, dersom
Den tilbød sig?

Junglaes.

Nu! den tilbyder sig

Vel ikke just enhver; hvad mener hun?

Sophie.

Nu, kære Junglaes! jeg vil bide med
At mene, til der bliver nogen Ting
At mene om.

Junglaes.

Saa saa! ja jeg forstaaer

Halvqvædet Bise.

Sophie.

Jeg har hverken qvædet
Halv eller heel; saa mig forstaaer du ikke.

4 Kong Frederik den Anden i Ditmarsken.

Junglaes.

Nu nu! hvem veed, hvad der kan skee endnu,
Hun kan jo ikke til, at hun er ikke
Fød her i Landet; denne Lykke kan
Ei alle have.

Sophie.

Det er sandt nok; der
Blev ikke Plads for Bugger her i Landet,
Hvis alle skulde fødes her.

Junglaes.

Ja hun
Forstaaer nok Junglaes, seer jeg, som han henbe.

Sophie.

Forstod jeg dig ei bedre, kiære Junglaes!
Forstod jeg dig ei synderlig. Du troer da,
Dit Land er det forlorne Paradiis?

Junglaes.

Det troer jeg ei! nei! aldrig var det blevet
Forloret for et Uble, naar det havde.
Her været i Ditmarsken, hvor der er
Saa meget rart for Landen.

Sophie.

Derfom ellers

Det var Ditmarskere, som boede der.
Men hvad er det for Ryttere, der komme
Her ligehid! hvem er dog det?

Junge

Junglaes.

Det er

Det Folk, som vil med Færgen over Elven.

Sophie.

Der er de alt.

Anden Scene.

De Forrige. Frederik. Sorgen Brahe.

Frederik.

God Dag, god Dag, Godtsfolk!

Boer Anke Jakobs her?

Sophie (seer stift paa ham.)

Ja, strænge Herre!

Frederik (smilende).

Nu! stræng er jeg just ikke, allermindst

Mod vakre Piger, Herre heller ei

Saa syndelig, mit Barn! vi er to Riobmænd,

Jeg hedder Frederik Tren, han Sorgen Bildbrad.

Sophie (med stigende Opmærksomhed).

Hvorledes?

Frederik.

Frederik Tren og Sorgen Bildbrad.

Sophie.

Og De er Riobmænd?

Frederik.

6 Kong Frederik den Anden i Ditmarsken.

Frederik.

To Dvæghandlere,
Der komme hid fra Sostmarhausen, hvor
Den gamle Sybrand, som hun kender vel,
Og vi har handlet med, har viist os hid
Til Fogden Anke Jakobs, som en brav
Og giæstfri Mand.

Sophie.

Har Sybrand viist dem hid?
Frederik.

Viis har hun det, og haaber jeg, han ei
Har viist os feil.

Sophie.

Det har han ikke; bedre
Og mere giæstfri brav og ædel Mand
Er ei i hele Landet, end min Husbond.

Frederik.

Nu vel! det var just Sybrands Ord.

Sophie.

Det pleier

Det ikke just at være.

Frederik.

Eigemeget,

Naar det er Sandhed; da vi havde Lyst
At see Brunsbüttel, gav han os det Raad,
At giæste Eders Husbond, og det synes
Paa dine Ord, det var et ærligt Raad.

Sophie.

Det vil jeg haabe, skiondt det er af Sybrand.

Jungclaes.

Tys! tys! viid hvad hun siger; Sybrand er

Uf vore Herrer, veed hun vel!

Sophie.

Maaſtee

Uf dine, ei af mine. Gaa og sørg

Fer disse Herrer's Heste; jeg vil mælde

(Jungclaes gaaer.)

Vor Husbond disse Gæsters Komme; altsaa

To Kæbmænd, Treu og Wildbrad! ikke?

Frederik.

Rigtig,

Min Pige! Frederik Treu og Jørgen Wildbrad.

Sophie.

Saa skal jeg mælde dem til Husbond. (Gaaer.)

Tredie Scene.

Frederik. Jørgen Brahe.

Jørgen Brahe.

Herre!

Mig huer de Aspekter ei.

Frederik.

Hvi saa?

Jørgen Brahe.

Den Pige saae saa vist paa os.

Fre:

8 Kong Frederik den Anden i Ditmarsken.

Frederik.

Til Siengie!d!

Vi saae just heller ei saa lidt paa hende.

Kient er vel værdt at see paa, veed Du, er

Mit gamle Drd.

Jørgen Brahe.

Hvor vakke Piger see

Paa raske Ungersvende, Herre! veed

I sikkert bedre; saa var hendes Blik ei.

Nei! der var andet, der var mere i det.

Frederik.

Dog neppe Lumskhed eller Svig. Ei længe

Seg saae et mere reent og aabent Die.

Jørgen Brahe.

Kun der ei havde hængt saa stivt paa Eder.

Frederik.

Nu skal man see, at Du er skinsyg, det

Var mig og ikke Dig, det hængte paa.

Jørgen Brahe.

Ei pleier Inger Dros Brudgom at

Misunde nogen andre Skionnes Blik,

Ei heller har han gierne Skiald dertil;

Gialdt dette Blik den vakke unge Mand,

Er det af Hiertet Eder undt, kun frygter

Seg, at det giældte Danmarks kaarne Konge.

Frederik.

Naar frygter ikke Du?

Jør

Jørgen Brahe.

Ei troede jeg,
At Frygtsomhed var det, jeg var i Ord for,
Og undres jeg, I tog saa frygtsom Svend
Paa fligt et farligt Togt med Eder, Herre!

Frederik.

Og er det da Dig selv, Du frygter for?
Det saar vel Ingen Jørgen Brahe giøre,
Det er kun mig, for hvem Du frygter Alt,

Jørgen Brahe.

Det giør jeg, Herre! og det saa, at jeg
Har megen Fristelse, at sende flux
En Rendesugle ind i dette Skab,
At prøve, om det ei maaskee har Dren
Og Tunge at forraade os.

Frederik (smiler.)

Du er

Altid den gamle Jørgen Brahe; saa
Var Du i Gaar hos Sybrand, hvor Du frygted
Alting, endog hans Døttre, og hans Olkruus,

Jørgen Brahe.

Vel er han i det Ord, at man har Joie
Dertil.

Frederik.

Dog saae Du, vi slap vel derfra,

Jørgen Brahe.

Saa! for at drage, hvor han viste os.

Fre

10 Kong Frederik den Anden i Ditmarsken.

Frederik.

Nu! til den rebelligste, æbleste
Mæst giæstfri bedste Mand i hele Landet.
Saa, hører Du, at alle kalde ham.
Jørgen Brahe.
Var kun det Land ei Marsken!

Frederik.

Er Du end ei
Helbredet for den Syge, Hertug Adolph
Og Breide Ranzow, Bertram Sehsted er
Anstakne af?

Jørgen Brahe.

Og hvilken?

Frederik.

At de troe,

At Gud har skabt et Land til at beboes
Af Udyr, ei af Mennesker; at det
Er Marsken; at det hele Folk er blot
En Ulveslægt, der maa udryddes til
Den Allersidste; derfor, derfor var det,
At jeg drog hid! det kunde jeg ei troe.
Gi for at speide Landets Styrke, Svagheb,
Dets Skandser eller Veie, er jeg her.
Jeg vilde see det Folk med egne Øine,
Man mig bagvasked saa; med egne Øine
See Konger bedst; helst hvor det gælber om
Bagvaskelser; det har jeg her erfaret.

Er

Ei er det Folk, som man har Skildret det,
 Det er et kiækt, et ægte nordisk Folk,
 Diærvt, haardsfort, stærkt, vel ogsaa noget trobsigt,
 Lidt overmodigt af de fordums Seire,
 Lidt stolt af, hvad de kalde deres Frihed;
 Nu, om saa var!

Jørgen Brahe.

Det klinger synderligt,

At høre Eder rose dette Folk,

I agter at bekriige.

Frederik.

Om det just

Er min Agt, Jørgen Brahe! veebst Du selv,

Dg det veeb hele Verden; Hertug Adolph

Bil have Krig imod mig eller med mig;

Nu heller end at kiæmpe mod min Frænde,

Min Faders Broder, vender jeg mit Sværd

I Forbund med ham mod et Folk, der har

Paa Helgoland brudt begges Fred, og ei

Bil hyde Bod derfor. Mit Sværd har de

Fortient at føle, og det skal de, Ven!

Men naar de det har følt, jeg frydes til

At række dem mit Raadespir, og lider

Med Visshed paa, at under Dannerkronen

Ei bliver mere trofast, Dannerkongen

Dg Dannerriget meer hengivet Folk,

End Marskens mandige og diærvte Sønner.

Dg skulde jeg da angre denne Reise,
Der har forvissat mig en saadan Binding?

Jørgen Brahe.

Alt som I vil, naar Reisen er tilende.

Frederik.

Her staae vi ved dens Maal; Brunsbüttel er
Ditmarskens sidste Stad.

Jørgen Brahe.

Sa! ganske rigtig,
Hvor vi har Elven for os, Marsken bag os
Paa alle Sider.

Frederik.

Hvi drogst Du da hid,
Da Du var Wisttermarsk saa nær i Morges?

Jørgen Brahe.

Da I beslutted' Reisen hid til Marsken,
Dg vi os kaared Navne, Herre Konge!
Tog I det første Ord af Eders Batsprog;
Nu, hvi I kalder Eder Fredrik Treu,
Kan bedst Sophie Harbenberg forklare;
Jeg tog det sidste, Wildbrad, Eders Naabe!
Vel ei for at opkalde Eders Hund;
Men treu i st Wildbrad, veed I. Er det eengang
Min Konges Batsprog, maa det holde Stand,
Dg ikke skal jeg gjøre det tilskamme.
Jeg følger taus og trofast, hvor I gaaer.

Men

Men rolig er jeg ei, før atter vi
Har Fod paa Danmarks eller Holstens Grund,

Frederik.

I Morgen, Sorgen Brahe!

Sorgen Brahe.

Hvis i Morgen

Kun alt var nu!

Frederik.

Nu nu! giv Tid, giv Tid!

I Morgen kommer nok.

Sorgen Brahe.

Sa! hvis kun ei

Saa meget kunde komme forst.

Frederik.

Og hvad

Kan komme?

Sorgen Brahe.

Siig mig det, saa frygter jeg

Kangt mindre; nok! det staaer mig ikke an her,

Den Pige, der besaae os, eller sandt

At sige, Eder, før saa noie, der

Nu bliver borte; hendes Undring over,

At Gybrand havde viist os hid; kort sagt,

Seg troer ei Freden her.

Frederik.

Seg tvertimod,

Seg troer den Piges Dine.

Jørgen Brahe.

Ja at troe

Paa Dine er saa Eders gamle Skif.

Frederik.

Som har end ikke sveget mig, og sikkert
 Ei gjør det her. Det er mig uforklarligt,
 Men Sandhed er det; skiondt ei denne Pige
 Har allerfiernest Liighed, intet Træk
 Af min Sophie Hardenberg, det mindste
 Af denne kongelige Skionne, har hun
 Forunderlig gienvakt mig hendes Billeb;
 End ei, fra vi forlod vort kiære Malmø,
 Har det omsvævet mig saa levende
 I al sin hele Skionhed, al sin Ynde.

Jørgen Brahe.

Dg næsten frygted' jeg, det var, om ei
 Fortrængt af Eders Hierte, dog fordunklet
 Ved denne Piges, som ved første Blik
 I fik den Tillid til, og Godhed for.

Frederik.

Dg kiænder Du ei bedre Fredrik Treu?
 Fordunkles kan Sophies Billeb aldrig,
 Fortrænges skal det aldrig i hans Bryst;
 Hvad ham er skiont og kiært, er det ved hende.

Jørgen Brahe.

Hm! og i Aftes, gamle Cybrandts Døttre . . .

Frederik

Frederik.

Nu, det var Marsskerinder, Landets Døttre,
Dets Fædme og dets Gjylde sees paa dem,
Men de er af Sophies Rion; alt nok!
For at faae Adkomst til at hyldes af
Sophies Ridder, er det ei behov
At ligne Malmøes favre Lijveaand!
Eh! hvo gjør det?

Jørgen Brahe.

Det er vist første Gang,
At Riddersprog er hørt i Marssen, Herre!

Frederik.

Troer Du da, Kiærlighed er ukjendt her?
Dens Aand, dens Færd, dens Sprog er Ridderskabets.

Jørgen Brahe.

Om Kiærlighed er kjendt her, veed jeg ei,
Men at ei Had er ukjendt her, hvor Slægt
Bekriger Slægt, hvor Haand er vendt mod Haand,
Det veed jeg vist, og skulde undres saare,
Om medens her vi staae i Tryghed, ei
Man reder os en Skaal, der ei vil smage.
Jeg vædder paa, den Pige kjendte Eder.

Frederik.

Hvor skulde her en Pige det?

Jørgen Brahe.

Nu! Bierg

Og Dal forandre ikke gierne Sted,

Men

Men Menneſker beſoftere. Og lod
Det til, hun ei var Marſkerinde, efter
De Ord om Cybrand. Og hvor dvæler hun?

Frederik.

Nu nu! der kommer hun, og med et Aſyn,
Som ikke juſt bebuder megen Fare.
Om hun har kiendt os, lader ſig vel og
Udfritte, mener jeg.

Jørgen Brahe.

Tag Eder vare,

Naar I udfritter hende, at I ei
Forraader Eder ſelv iſteden.

Frederik.

Nu,

I al Fald er jo Du ved Haanden, at
Du kanſt advare mig itide.

Jørgen Brahe.

Hvis I

Vil agte mere paa min Varsel, end
I pleier.

Frederik.

Paa mit Ridderord; et Vink,
Et Ord, og jeg ſkal følge Dig.

Fjerde Scene.

Sophie. De Forrige.

Sophie.

Tilgiver,

Min Husbond har en Sag af Bigtighed,
En gammel Strid imellem tvende Brødre,
Han skal forlige.

Jørgen Brahe (hidfig).

Kommer han da ei?

Sophie.

Saa snart hans Embedspligt tillader det,
Er det den gjæstfri Anke alt for nær
En Pligt at tage mod velkomne Gæster;
Til ikke strax han skulde være her.

Frederik.

Net godt, min Pige! Pligt maa gaae for Alting,
Særdeles hos en Dyrighed, imedens
Kan jeg og Jørgen see os om i Byen.
Dog inden vi gaae did, da man forliger
Saa gierne Trætte her i Huset, er der
En Trætte mellem os, Du maa afgjøre.

Sophie.

Hvad jeg? en Trætte mellem dem! hvor kan jeg?

Frederik.

Nu! egentlig et Beddemaal! han vil
Ei troe, at af en Piges Kys jeg strax

B

Kan.

Kan sige, og med Bished, hvor hun er fra.
Du smiler!

Sophia.

Nu, det viser i det mindste
En saare stor Forsarenhed i Kys.

Frederik.

Som Du tiltroer mig ikke, kan jeg mærke.
Nu det er just, hvad Proven skal bevise,
Hviß nu Din Fødestavn til ham, og lys
Saa mig, og siger jeg da ei, hvorfra
Du er, er Bæddemaal et tabt.

Sophie.

Nu ja!

Men lidt paa min Bekostning, synes jeg.

Frederik.

Bort Bæddemaal er tvende Rosenobler,
Der vinde eller tabe, hvo der vil,
Saa er den ene Din, saafremt Du hjælper
Os at faae Træppen afgjort. Ikke, Jørgen!

Jørgen Brahe.

En Rosenobel for et Kys! er de
Saa byr her til Lands?

Sophie.

Det veed jeg ei,
Jeg bruger ei at sælge dem.

Frederik.

Desbedre!

Saa faaer man dem for intet her i Landet?

Sophie.

Med den Forsarenhed, I roste af,

Maa I vist vide bedre selv, hvad her

Er Landsbrug i saa Fald, end jeg.

Jørgen Brahe.

Har Du

Da ikke hiemme her i Landet selv?

Sophie.

Den fattige har Hiemstavn allevegne,

Dg ingensteds.

Jørgen Brahe.

Sa! men hvo er Du da?

Sophie.

Den ædle Unke Jakobs kalder mig

Sin Fosterdatter, Andre blot hans Terne.

Jørgen Brahe.

Hvor er Du fra?

Sophie.

I glemmer, at det var

Den store Gaade, Eders Reisesælle

Har tilbudt sig at løse.

Frederik.

Dg som han

Er rede til; der er Din Rosenobel.

Sophie.

Giem I den kun igien; til den Priis har
De ingen Kys, hvor jeg er fra.

Frederik.

Om! det
Maa være ret et snurrigt Land; hvad giver
Man der da for et Kys?

Sophie.

Hvad der er Brug
At give eller tage, veed jeg ei,
Som aldrig solgte dem; men veed vel den,
Der gierne havde givet Kongespil
Og Krone for et Kys, han dog ei fik.

Frederik (forvirret).

Hvad siger Du?

Sophie.

Kun, hvad jeg veed med Visshed.
Dog det er sandt, at med det Kys var fulgt
En Liljehaand, hvis Mage ei var let
At finde, og et Herte, som end mindre
Vel sandtes Mage til!

Jørgen Brahe.

Oh, hvad Du siger!

Det var et skionne Land; der skulde Du
Smukt blevet, Børn!

Sophie.

Det var jeg vel og gierne,

Om

Om just ei paa den Grund, som I af Skæmt
Tillægger mig.

Sorgen Bræde.

Mig længes midlertid,

At Treu skal gjøre sit Forsøg, for at
Erfare, hvor det Land dog er, hvor Kys
Og Hjert er i saadan Priis.

Sophie.

Hvis jeg

Ei tager saare Feil, har Fredrik Treu
Ei det Forsøg behov for Eder strax
At løse denne Gaade!

Frederik (med Munterhed).

Jo, mit Børn!

Jeg kender intet Land, hvor slige Bør
Var i en saadan Priis; der var ei godt
At handle, det var alt for dyrt.

Sophie.

Nu taler

J som en Kiøbmand, Herre!

Frederik.

Ja! som det,

Jeg er; hvorledes vil Du, jeg skal tale?

Sophie.

Bespynderligt! det er mig dog, som ei
Det Sprog vil klæde Eder ret; som det
Gik Eder ikke ret fra Hjertet.

Sor-

Jørgen Brahe.

Hm!

Man skulde troe, Du kiendte os ret noie;

Har Du da seet os før?

Sophie.

To Kiøbmænd, der
Hebb' Fredrik Treu og Jørgen Bildbrad, aldrig.

Jørgen Brahe.

Har Du da kiendt en anden Treu og Bildbrad?

Sophie.

En Bildbrad vel!

Jørgen Brahe.

Det troer jeg knap; der bærer
Ei nogen af min Slægt det Navn, undtagen
Jeg selv.

Sophie.

Den, jeg har kiendt, var neppe heller
Af Eders Slægt.

Jørgen Brahe.

Hvi saa?

Sophie.

Han gif paa fire;
Tag det ei ilde op! det var en Hund.

Jørgen Brahe.

En Hund, som bar mit Navn?

Sophie.

Om han bar Eders,

Hvad

Hvad heller I bær Hundens Navn, kan jeg
 Ei sige; nok at han var modig, stærk,
 Dg fremfor Alting tro, kort sagt, en Navne,
 I ei har Skam af?

Frederik.

Dg har Du da ei
 Dg kiendt en Fredrik Treu tilforn?

Sophie.

Nei, Herre!

Det er vist Eders eget Navn; I tør
 Vel hedde saa?

Frederik.

Dg Du! hvad hedder Du?

Sophie.

Sophie er mit Navn.

Frederik.

Sophie! hvad?

Sophie.

Saa! og jeg haaber, Fredrik Treu har Intet
 Mod dette Navn?

Jørgen Brahe.

Hvad skulde han da have

Mod det! hed, som Du vil for os; men vi

Jordybe os saaledes i at Raadre

Med Dig, at vi forglemme, vi vil see

Os om i Byen, til vor Vert faaer Stunder

At tage mod os.

Sophie.

Han vil sikkert være

Paa Timen her.

Jørgen Brahe.

Saa maa vi flynde os

At faae os seet om først, kom, Fredrik Dreu.

Frederik (til Sophie).

Men siig mig først . . .

Jørgen Brahe.

Det kan hun siige siden.

Vor Gaade vil hun ikke løse os,

Det seer Du vel; saa kom, Du loved' for

At følge mig.

Frederik.

Nu da! farvel saa længe!

(De gaae).

Sophie.

Men Herrerne forglemme Deres Penge,

Det er dog ellers ikke Riidsmænds Stik.

Frederik.

Nei, Pengene er Dine.

Sophie.

Mine! det

Kan de umulig være; Herren der

Nys klaged' selv, jeg ikke vilde løse

Dem Gaaden.

Fre-

Frederik.

Eigemeget, tag Du dem,

Og ti!

Sophie.

Man skulde næsten troe, I ei

Var saa aldeles vis i Eders Konkunst,

Naar I mig giver Penge for at tie?

Jørgen Brahe.

At tie? og hvormed?

Sophie.

Nu, med min Hiemstavn!

At I ei skulde vinde Væddemaal.

Jørgen Brahe.

D bryd Dig ei om mig, og tag dem kun.

Sophie.

Sophie tager ei, hvad hun ei har

Fortient, og Anke Jakobs Fosterdatter

End mindre kan modtage af hans Giæster,

Blot for at giøre det, hvad hendes Pligt er.

Jørgen Brahe.

Hvorledes?

Sophie.

Under mig at giøre glad,

Det som jeg giør saa gierne; og bedrøver

Ei ham og mig ved Tilbud at betale,

Hvad Giæstfrihed giør os til hellig Pligt.

Fre-

Frederik.

Men vi forstaae hinanden ei.

Sophie.

Vel muligt;

Men vil De see dem om i Byen, inden
Min Husbond faaer sin Embedsdont fra Haanden,
Er det den høie Tid; Midastens Stund
Er snart forhaanden; han da venter Eder
Paa venlig Velkomst og en gæstfri Skaal.

Jørgen Brahe.

Saa lad os skynde os, at Manden ei
Skal vente efter os; det pleier altid
At være Dit Sagn, Fredrik Treu! Jo før
Herfra, jo snarere er vi igien.

Frederik.

Men . . .

Jørgen Brahe,

Ingen men! kom Du og følg med mig.

(De gaae).

Femte Scene.

Sophie (ene).

Ha! hvad er det? er det af hine Drømme,
Der kalde mig min Barndoms glade Tid
Saa tit tilbage? eller er det ham,
Er det ham virkelig? den unge Konge?

Fast

Fast kan jeg ikke tvivle; hans er Gang,
 Og Færd og Blik, det raske Sprog og Væsen.
 Og disse Navne, Treu og Vildbrand, begge
 Af Fredriks Tankesprog, hvis Betydning
 Der var saa mangen sælsom Gissning om,
 Og der stod skrevet paa hiint Væble, jeg
 Fra ham tilbragte hans Sophie. So!
 Ham maa det være; næsten lod det og,
 Som han vedkiændtes det, skiondt ikke mig.
 O, men hvad gjør han her? hvor kommer han
 Til Marssen og til Marssens værste Mand,
 Den vilde Sybrand, ham, hvis Stolthed er
 At kaldes Dannerfienden? og hvor kommer
 Den Sybrand atter til at sende ham
 Til Anke Jakobs, til sin Arvesiende,
 Til Sandheds, Freds, og Retfærdts ædle Talsmand?
 Det er mig Gaader, som jeg ei kan løse.
 Men bør jeg heller kunne? bør jeg ville?
 Naar Fredrik nu vil være ukændt? Vel!
 Forledte end mit danske Hierte mig
 At løste Gigen af det Stør, som dækked'
 Min Konges Lenraad, hvad jeg skimted' der,
 Skal ingen Dødelig ersfare; var jeg
 Som Barn hans Løndom tro, ei skal jeg nu
 Forraade ham, end giældte det mit Liv. —
 Hvo kommer der? hvad? Sybrand Wolffsohn selv!
 Han, som har vilst dem hid? han til min Husbond.

Ha!

28 Kong Frederik den Anden i Ditmarsken.

Ha! hvad er det? Sophie! om det var
En Gubdomsstyrrelse, der hid har bragt dig,
En Almagtsfinger, der har løftet dig
Det Forhængs Flig, bag hvilket du bebreided'
Dig nys at have figet! om det var!
En Gubdomsstemme raaber i mit Indre:
Sophie! taus og vagtsom! det er Tid.

Siette Scene.

Sybrand Wolffsohn. Sophie.

Sybrand.

Er Anke Jakobs hjemme?

Sophie.

Ja, men ei

Tilstæde.

Sybrand.

Hvad? hvor er han da?

Sophie.

Bed hans

Forretninger, som Foged.

Sybrand.

Siig ham blot,

At jeg er her.

Sophie.

J kender ham for vel

Til

Lil ei at vide, at fra Kald og Pligt
Saaer Ingen ham.

Sybrand.

Hvad har han da saa vigtige
At faa?

Sophie.

Han forliger tvende Brødre,
Der leved' mange Aar i Ufred.

Sybrand.

Nu,

Saa kunde de jo blevet ved for ham!
Maa nu fri Marsker ikke haves længer,
Naar de har Lyst! hvad er det hans Sag?

Sophie.

Han

Er Foged, og han er en ædel Mand.

Sybrand.

See, er han saa? man hører, du er i
Hans Huus.

Sophie.

Et Anke Jakobs har behov
At faae det Vidnesbyrd af den, han var
Dg er en Fader for; det giver Ven
Dg Fiende ham; det nægter ei selv I ham.

Sybrand.

See! veed Du det saa vist?

Sophie.

J kan ei andet.

J har for ofte havt Beviis derpaa;
Var det end blot i Wyben Peters Sag.

Sybrand.

Glem ikke, hvo Du er! et Vindfoll, kun
En Terne, ei engang et Landsbarn! vov
Du ei om Landsanliggender at tale
Med Landets Herrer.

Sophie.

Ankes Pleiebatter

Blot taler om sin faderlige Husbond,
Dg med hans Vindsmænd.

Sybrand.

Nu! om jeg er

Hans Vindsmænd, vil vise sig i Dag.
Er her ei kommet tvende Fremmede?

Sophie.

Jo! som J har viist hid.

Sybrand.

Sa! det har jeg,

Dg Anke mødtog dem?

Sophie.

Naar lukkedes

Da Anke Jakobs Dør for Fremmede?
Var Gæstfrihed forviist fra hele Jorden,
Er jo et Ordsprog her, i Marssen blev

Den dog at finde; var den, siger jeg,
 Forviist af hele Marsken, den dog sandtes
 I Anke Jakobs Huus.

Sybrand.

Det gjør den vel i.
 Har Anke seet dem?

Sophie.

I har hørt hans Forsald;
 Han lod mig hyde dem velkommen fra sig.

Sybrand.

Velkommen! see! og veed han, hvem de er?

Sophie.

To Kiøbmænd, sagde de, Dvægghandlere,
 Dog det maa I jo vide bedst, som de
 Kom ligesaa, og der har viist dem hid.

Sybrand.

Hm! Kiøbmænd! ja det er de rette Kiøbmænd,
 Dvægghandlere, der kiænde knap et Ungnød
 Fra en udslidt udlevet Plougstub, knap en
 Bantreven sultsød Dvie fra en Marskko.

Sophie.

Saa kiøbslog I da ikke med dem?

Sybrand.

Seg!

Hvorfor da ei? naar de Folk er til Torvs,
 Saaer, veed Du, Sælger Penge.

Sophie.

Ja! men hvad
Saaer Kiøberen?

Sybrand.

Hvad han forlanger, og
Fortiener; jeg har faaet min Stald vel renset
For Alt, hvad ikke buede! det var godt nok
Til dem; de Karle var knap et Qvarteer
I Stalden, saa var det tilende; men
Bed Skænbordet, og hos Pigerne,
Der var de hjemme, sær den Yngste.

Sophie.

Saa!

Sybrand.

Nei see, hvor rød hun blev! nu ja, mit Barn,
Af sliig en Udefød at være, er
Du ganske vakker; tag Du Dig kun vare.

Sophie.

Advar I heller Eders egne Døttre,
Hos hvem, I siger selv, at de var hjemme.

Sybrand.

Behoves ei; de er Ditmarskerinder,
Og vare nok dem selv; men Du est fremmed.

Sophie.

Men ikke Erbarhed og Tugt er fremmed,
Hvor jeg er fra; og heller ei forglemte

Vel Ankes Pleiedatter, hvo hun var,
Om de gav ellers Joie til slig Varsel.

Sybrand.

Nu nu! hvo veed, hvad slige Karle fore
I deres Skjold?

Sophie.

Og naar fik Riismænd Skjold?

Sybrand.

Hm! Slige Riismænd!

Sophie.

Hvad har I at sige

Paa dem? var ei maaskee de Penge gode,
Som I fik af dem for det flette Dvæg?

Sybrand.

Jo jo! Guldgylben, skønne Rosenobler,
Som de kom ud fra Mynten eller fra
Skatkammeret, og alt paa Haanden; Dvæget
Skal hentes af ved Drivere, vil Gud!

Sophie.

Nu, hvad kan I forlange meer?

Sybrand.

Seg? intet!

Glet intet! og hvor er de nu?

Sophie.

De gif

At see dem om i Byen.

Sybrand.

See? ja de

Er meget for at see dem om.

Sophie.

Nu ja!

Som alle unge Folk, der reiser.

Sybrand.

Reiser!

Vist reiser de; nu jeg vil gaae at see,

Jeg træffer dem, saa kommer jeg tilbage

Med, kan Du sige Anke, paa et godt

Kruus Hamborgøl; det faae vi dog?

Sophie.

Min Husbond

Besaleb' mig, at have Alt tilrede,

Til de kom hjem; det var jeg i Begreb med,

Dengang I kom.

Sybrand.

Vel! og spar ei paa Allet!

Hvo veed, hvad det er godt for; de er meget

For Hamborgøl, især den Yngste.

Sophie.

Om!

Det lader fast, som han laae Eder stærkt
Paa Hierte.

Sybrand.

Mener Du! see Du blot til,
Han ikke ligger Dig for stærkt paa Hierte;
Seg skal nok passe mig, det kan Du troe. (Gaar).

Syvende Scene.

Sophie (ene).

Hvad var nu atter det? hvad vil den Sybrand?
Vist ikke noget godt! har han Mistanke,
Hvo det kan være? næsten synes det!
Men hvi slap han dem da afhænde selv?
Hvi sendte han dem til sin Vederpart!
Det har han sikkert noget under. — Om
Jeg varte Høsbond! — Nei! hvis jeg bedrog mig,
Hvis blot en indbildt Liighed skuffed' mig!
Dog — neppe tog jeg feil! det er min Konge!
Min Barndoms himmelske Belgiorerindes
Sophie Hardenbergs trofaste Elsker.
Men, naar saa er, bør du da røbe ham?
Nei! bliv dit Forsæt tro; vaag du, og ti,

36 Kong Frederik den Anden i Ditmarsken:

Dg overlad den Gud, der dig har ført
 Saa underfulde Veie hid, hvad Maal
 Han har hidført dig til! han i sin Tid
 Dplade vil dit Die; han vil lede
 Dit Fied, og lægge Klogskab i dit Raad.
 Tid trøstlig du paa ham; din Konge er
 I Kongers Konges heie Varetægt.
 Er du et Redskab i Algodheds Haand
 Til hans Bestiærmelse, o da vær trøstlig,
 Gud vil oplyse, Gud vil styrke dig.

Anden Act.

Første Scene.

Anke Jakobs, Sybrand Wolffsohn, Frederik,
og Tørgen Brahe sidde ved et stort Bord, og
drikke; de have nylig sat sig. Sophie
gaaer forborde.

Anke.

Nu sidder vel, I gode Venner! Sybrand,
I er den ældste! giv I os en Skaal
At aabne Laget med.

Sybrand.

Jeg har kun een,
Min gamle Skaal: Ditmarsken og vor Frihed!
(til Frederik)

Den drikker I dog med?

Frederik.

Af ganske Hierte!

Ditmarsken er et Land, hvis Skaal det vel
Er værdt at drikke,

Sy.

Sybrand (i det han drikker).

Saa I huer det

Saa vel?

Frederik.

Hvo kan vel andet? sligt et Land,
Hvor man kan mæske Sviin af Solvtrug, lægge
Dem i Guldkæder, det har lidt at sige.

Sybrand.

Ja, seer I! det er vore Herremænd,
De æder og de drikker hele Dagen,
Og gjør ei mindste Gavn den Stund, de lever.

Frederik.

Nu ja! derfor behandler I dem og,
Som Herremænd.

Sybrand.

Ja vist!

Frederik.

Ja vist! naar I

Seer Eders Snit, saa giver I dem Livsbrød.

Sybrand.

Nu ja! det er saa Landsens Skif med hver,
Som her vil være Herremænd.

Frederik.

Den Skif

Er ikke just saa ilde; dog paa Vilkaar.

Sybrand.

Hvad Vilkaar? der har ingen Vilkaar Sted.

Frederik.

Jo! dog vel det, at man maa være stærkest.

Sybrand.

Det er man altid, naar man selv kun vil.

Frederik.

Vil man ei altid det?

Sybrand.

Man har Exempler:

Den store Garde, da vi Bønder kom
Bed Hemmingsted, den vilde ei; den lod
Sig slaae ihjel med Hænderne i Skibet.

Anke.

Mig tykkes, om saa var, ei var det os,
Der skulde tale om det, Sybrand Wolffsohn!
Desmindre Tre har vi af vor Seier.

Frederik.

Net, Fader Anke! giv mig Eder's Haand,
I taler som en brav og ædel Mand.

Sybrand.

See! gjør han saa? og hvordan taler jeg da?

Frederik.

Som Sybrand Wolffsohn, som den Mand, I vidt
Og bredt er kiændt for.

Sybrand.

Siger Tak; og hvad

Er jeg da kiændt for? dog vel for en Marsker,

Som jeg vil haabe!

Fre.

Frederik.

Nu ja! for en Søn af
Wolf Isebrand, og stolt af denne Herkomst.

Sybrand.

Jeg siger Tak; det er mig kjær, I kender
Min Fader Wolf og mig saa vel.

Frederik.

Hvo gjør

Ei det? Det har I sørget for.

Sybrand.

Vist nok,

Min Fader Frev i sidste Slag sit Navn

Saa tit paa Holster og paa Danske med.

Sit Spyd, at det ei slettes ud saa let;

Hvad mit angaaer, saa saaer jeg nu see til,

At komme efter.

Frederik.

Nu! I gjør Jer Bedste,

Det maa man lade.

Sybrand.

Efter ringe Evne.

Frederik.

Jeg troer nok, Evnen svarer ei til Viljen.

Sybrand.

Naa! Evnen kommer nok, hvor Viljen er.

Jørgen Brach.

Men Godtfolk! om mig synes ræt, er dette

Lust

Just ikke Dlsnak; Allet bliver beedst
 I Munden paa En, naar man trættes til det,

S y b r a n d.
 Mig ikke! aldrig smager det mig bedre,
 End naar jeg taler ret fra Lungen ved
 Mit Kruus.

Jørgen Brahe.
 Vel! men kan det ei skee, foruden
 At trættes! (til Anke). Kom, tillader I, at jeg
 Udbringer næste Skaal i Laget?
 A n k e.

Gierne!
 Jørgen Brahe.
 Nu da! en Skaal, som gaaer enhver fra Hiertet:
 Det være alle smukke Pigers Skaal! (til Frederik).
 Den drikker Du af Hiertet med, det veed jeg.
 F r e d e r i k.

Vist gjør jeg det; men aldrig smager den, som
 Naar man har smukke Piger til at takke
 For den. Det er ret Skade, Anke Jakobs!
 At I er Enkemand, og uden Børn!
 Det er en deilig Maade her til Lands,
 At Eders vakre Døttre, Søstre, Koner
 Med deres nye Skaaler komme frem
 Ved Skiænebord, og gjøre Gæsterne
 Besset; da smager Allet ret, naar Skaalen
 Credentses En af smukke Læber.

Sybrand.

See!

Er vel vant til, kan jeg troe, at man
Credentfer Eders Drif.

Frederik.

God Vane, Sybrand!

Er let at næmme; Eders vakke Døttre
J Gaar vel kunde vant mig til det, om jeg
End aldrig havde hørt og seet det før. (til Sophie).
Kom, vakke Pige, kom, credent os dette!
Lad Du for alle smukke Pigers Skaal,
Og drik os til; saa, Fader Sybrand, skal
J selv erfare, hvor det smager.

Sybrand.

Seg!

Jeg driller ei i Lag med Lyende.

Sophie.

Det har jeg hverken ventet eller ønsket
Af Eder, Sybrand Wolffsohn; men med Glæde
Modtager jeg den Ære, der mig stæer
Af Herren der, naar Husbond saa tillader.

Anke.

Og hvorfor ikke! og jeg lægger til,
Jeg vilde være stolt af, om jeg havde
Saa ærbar, takkelig og brav en Datter,
At gaae forborde. Kom og drik dem til,
Sophie!

Sophie (til Frederik).

Lykkelig og hastig Hiemkomst

Til alt, hvad Eder kiært er, Herre!

Frederik (med Begeistring).

Tak!

Og Skaal, Sophie!

Sybrand.

See! hun drak den Skaal,

Og I, I takked' for den, som I havde

Net kiendt hinanden mange Aar.

Sophie.

Lang Riendskab

Er knap fornøden, for at vide, Sybrand!

Hvor slig en Ungersvend er fra, han vist

Har Noget kiært, og Noget, han igjen

Er kiær af Hiertet, mener jeg.

Sybrand.

Det har

Vel slige Ungersvende allevegne.

Knap har hans Hiemkomst Hast for den Sags Skyld.

Frederik.

J mener vist, at Eders vakkre Døttre

Vel kunde holde mig i Marsken, Sybrand!

Sybrand.

De er Ditmarskerinder, maa I husse,

Ei for Udlændinge.

Frederik (leer).

Ditmarskerinder

Har dog vel ogsaa Hierter.

Sy

Sybrand.

Men som sidde

For høit til at forglemme, hvo de er.
Hold I Jer til Sophie; hun er og
Som I, en Udefød.

Frederik.

Nu ja! det Raad

Var heller ei saa slemt. (til Sophie) Hvad mener Du?

Sophie.

At Knap jeg er den rigtige for Eder!
I veed jo vel, jeg er et Dyrde,
Som Sybrand selv jo nylig lod mig høre.

Frederik (for at dølge sin Forlegenhed spøgende).
Igien en Kurv! hvo skulde troe, de faldt
Saa hyppigt i et Land, hvor dog vor True
Gik glip af Nonneklosteret, hun var lovet,
Da hertillands ei fandtes Nonner til det.

Sybrand.

Vel sandt! men da det gjældte om at finde
En Pige til at fere Banneret
I Kamp mod stolt og overmodig Fiende,
Hun fandtes strax.

Frederik.

Er det dertil maaskee?

I glemmer Eders Døttre?

Sybrand.

Hvo kan vide?

Saa træde de i deres Fædres Spor.

Frederik.

Frederik.

Torsigtighed er god; hver bruger sin.

Jørgen Brahe.

Nu alt igien tilfælde! Vel, Fader Anke!

Saa prøv da I Tert Held, at give os

En Skaal, der kan faae os i Glid.

Anke.

Nu da!

Min gamle Skaal: Os vel og ingen ilde!

Sybrand (sætter Kruset).

Den maa en gammel Kiærling drikke; vi

Er fri Ditmarsker; libet er det Vel

Bevendt, der ei er Nogen ilde.

Anke.

Libet

Er min Tro, er det Vel bevendt, der ei

Kan være uden Andres Ilde, Sybrand!

I øvrigt haaber jeg, I afflaaer ei,

En Skaal jeg bringer ved mit eget Bord?

Sybrand.

Nu drikke den kan jeg da sagtens; kom!

Frederik.

Men ikke mene den? Forlad mig, Anke!

Jeg drikker ei med den, som siger selv,

Han ikke mener Skaalen.

Anke.

Anke.

Nu saa drif
 I den med mig. Jeg mener den af Hiertet.

Frederik.

Uf Hiertet drifker jeg den og med Eder.
 Os vel, og ingen ilde, Anke Jakobs!
 Kom, Sorgen! kom.

Sorgen Brahe.

Os vel, og ingen ilde!

Sybrand.

Saa! velbekomme Jer den alle tre.

Anke.

Det haabe vi; jeg veed ei heller, Sybrand!
 Hvorfor I har saa meget mod den Skaal;
 Er Fred og Enighed ei Bondens Wnske?

Sybrand.

Markebonds ei! han finder bedre Regning
 Ved Krig end Fred; i Freden høster han
 Sin egen Jord; i Krigen sine Fienders,
 Sa tør end ikke ved at høste den,
 Da de ham age selv de store Høstlæs
 I Landet for hans Dør. Jeg lover Krig.

Frederik.

Lov I kun ikke Krig saa længe, til
 I bringer den i Landet.

Sybrand.

Bringet jeg

Den

Den ind i Landet, bringer jeg den og
Med Vre ud igien af Landet.

Frederik.

Stolthed

Gaaer tit for Fald! glem det ei, Sybrand Wolffsohn!

Anke.

Vel sandt! lad I os takke Gud for Freden,
Dg bede ham, han os den under længe.

Sybrand.

Alt som han vil; thi undes os ei Fred,
Saa undes os dog Krig; det er mit Dnske.

Frederik.

Dnsk det blot ei saa høit, at Dnsket naaer
Dil Hertug Adolphs Dre; alt for gierne
Han Eder veed det Dnske.

Sybrand.

Som han vil!

Ei er jeg ræd for ham.

Frederik.

Knap troer I heller,

At han er ræd for Eder; neppe heller,
Hans Fænde Danmarks unge Konge.

Sybrand.

Han!

Han sidder saa i Ro paa Colbinghuus,
Dg drikker sig en Ruus med sine Evende.

Kong Frederik.

Frederik.

Det gjør han vel iblandt; men veed I, hvad
Hans Mundheld er derved?

Sybrand.

Nei!

Frederik.

Sands og drikk!

Og drikk og sands! det gjør han.

Sybrand.

See! og hvad

Har vi da gjort dem?

Anke.

Sybrand! har I glemt

At I har brudt der' Fred paa Helgoland,

Banhelliget Guds Huus og Herrens Alter?

Sybrand.

Da Landets Fiende Wybens Peter fandt

Tilhold paa Helgoland, vi søgte ham

Der, hvor han var at finde; da han flygted'

Til Kirken, fulgte vi ham did; da saa

Han tyede op paa Kirke loftet, flød vi

Op til ham giennem Gulvet, indtil Blodet

Randt ned ad Altertavlen over os.

Nu, hvad saa meer?

Anke.

Og tykkes I ei, det

Var nok.

Sy.

Sybrand.

Da vil jeg dog ei haabe, nogen
Ditmarsker har derpaa at sige? Landet
Har kiændt for Ket Alt, hvad vi gjorde der.

Anke.

Hvordan Landdagen kiendte det for Ket,
Det veed vi begge, Sybrand! og det vil
Vi ei oppripe her for Fremmede;
Men neppe troer I, Hertug Adolph har
Samtykket Eders Kiendelse.

Sybrand.

Ih see!

Er gamle Dolphus vreed for det?

Frederik.

Er det

Ei skjællig Grund? har I da budt ham Bod?

Sybrand.

Bod? Kiender gamle Dolphus os ei bedre?
Paa Spidsen af vort Spybjerg staaer vor Bod,
Der kan han hente den, isald han lystet.

Frederik.

Det kan I lide paa, han gjør.

Sybrand.

Ih! hvad

I siger! saa er han saa vreed! ih see!
Jeg vil dog haabe, at han i sin Brede
Ei tager Eideren og Elven fra os?

Frederik.

Hvad skal det sige?

Sybrand.

Nu! naar saa kan er,

Kan der vel blive Raad til og at rede

Ham selv et Bad, som det min Fader Wolf

Beredde hans ved Tusendbyvelsvarp!

Det kjoeler Bredeu herlig, kan I troe.

Frederik.

Og han, hvis hellige, hvis hoieste Fred

I brod; hvis Huus I har paa Røver iis

Woldgiæstet, og vanhelliget hans Alter

Med Broderblodet, som kom over Eder,

Hvor kjoeler I hans Brede, Sybrand Wolffsohn!

Wil I ham ogsaa byde Bod paa Epyhsod?

Sybrand.

Er I udsendt fra ham at spørge ad,

Saa svar, I veed det ei.

Frederik.

Var jeg udsendt

Fra ham, tro ei, jeg tog tilstakke med

Det Svar, saalidt som han!

Sophie (ved sig selv).

O Gud! o det

Gaaer aldrig godt!

Sybrand.

Dogt I Jer vel, at I

Ei

Ei kommer til at svare for Jer selv,

Jer I kan æske Svar af Andre,

Frederik.

Di!

Vær I kun ubekymret; ikke pleier

Den fattes Svar, der æsker Svar af mig.

Sophie (i det hun stanker for Sorgen Brahe).

Mig synes, Herren glemmer, hvad han hedder.

Sorgen Brahe.

Nei! nei! min Pige!

Enbrand.

Hvad skal det betyde?

Sophie.

Er ei det Mundheld her? saa siger man

Hos os, naar En i Drickelag forsømmer

Sit Kruus.

Sorgen Brahe.

Nu! Du har Ret; man glemmer reent

At drikke, naar man hører saadan Trætte.

Det lader, Enbrand! som I holder ved

Den gamle Tro, at Døet duer ei,

Naar ingen bæres død fra Gildet; vi

Troe derimod, da roses Døet bedst,

Naar man er lystig, og man drikker dygtig.

Kom, Fredrik Treu! Du fylder os en Staal,

Lad os faae den.

Frederik.

Det kan jeg ei! forlad mig;

Mig Villet fik en Blodsmag alt, fra Sybrand
Fortalte der om ham, hvis Blod randt ned
Ad Altertavlen. Jeg kan end ei drikke
Taksigelse engang; tag mod min Haand,
Og dette Haandtryk, brave Anke Jakobs!
Til Tak! det skulde glæde mig at leve
Engang den Dag, jeg kan giengælde Eder
Al Eders Godhed.

Anke.

Tak, tag saa tilfælde,
Og velbekomme Eder; Sybrand Wolffsohn!
Den Skaal maa I og drikke med.

Sybrand.

Sa vel!

Gid det bekomme Eder, som jeg ønsker!

Frederik.

Oligemaade, Sybrand Wolffsohn! lige
For lige er min Skik. Kom, Jørgen Bildbrad!
Det aftnes, og mig længes efter Hvile,
At vi kan komme bort betids i Morgen.

(til Anke, som vil reise sig).

Gid I kun ved Jer Drik; vi finde nok
Det Bærelse, I før anviste os.
End eengang Tak for os, min brave Anke!

(Han og Jørgen gaaer).

An=

Anden Scene.

Sybrand. Anke. Sophie.

Sybrand (seer efter dem).

God rolig Nat, og uforstyrret Hvile!

(rykker tæt til Anke).

Hvad tykkes I om disse tvende Herrer?

Anke.

Oh nu! at det er unge, muntre, raske

Dg vakre Knøse.

Sybrand.

Ikke andet?

Anke.

Nei!

Sybrand.

Forstod I da ei deres Tale?

Anke.

Nu,

Dertil var just ei meget Hovedbrud
Behov; mig tykkes, det var Svar paa Eders,
Dg intet mere, Sybrand! som man raaber
I Skoven faaer man Svar, er gammelt Ord,
Dg Skov og Strand er gierne eens af Gienlyd.

Sybrand.

Dg saae I ei, hvorledes Blodet stæeg
Den Yngste op i Hovedet, hver Gang
Jeg nævnte Tusendbyvelsvarp?

An-

Anke.

Nu, Sybrand i
Som I det nævner, er det intet Under.

Sybrand.

Kan da en fød og baaren Marsker nævne
Det anderledes?

Anke.

Thi nul jeg veed ei andet,
End jeg er fød og baaren her, saavel
Som I, og mine Fædre vare med,
Hvor det har gieldt om Landets Børn og Frihed,
Dog har I neppe hørt mig nævne det
Saaledes; mindst for Fremmede!

Sybrand.

Og hvad

Vil flige Fremmede hos os, som ei
Kan taale, man saaledes nævner sligt?

Anke.

Nu hvad de vil, maa I vel vide bedst,
Som kiøbsfog, siger man, den hele Dag
I Gaar med dem, og solgte, som man paastaaer,
Dem daarligt Qvæg for gode Penge!

Sybrand.

Om

Saa var, dem var det altid godt nok til.

Anke.

Og om saa var, var det da ogsaa Gder

Godt

Godt nok at sælge, og til Fremmede?
Stolt Vre er Ditmarskens Vre, er
Jo ellers altid Ederes Død, og troer I
Sligt Kiøbmandskab bestaaer med Marskens Vre?

Sybrand.

Og troer da I, det Kiøbmandskab var det,
De kom for?

Anke.

Hvorfor ellers?

Sybrand (stjeler til Sophie).

Hør Du der!

Har Du ei noget ude at bestille?

Sophie.

Hvor Høsbond giver mig at gjøre, Sybrand!
Der er mit Sted; nu har han sat mig til
At gaae forborde her.

Sybrand.

Behøves ikke!

Vi to kan stænke for os selv, og vi
Har ingen nødig til at lure paa,
Hvad vi har her at tale sammen.

Anke.

Det

Er ikke hendes Maade, Sybrand Wolffsohn,
Saa lidt som det er min, ved et Kruus Vi
At tale Ting, som ei enhver maa høre.
Imidlertid! ifald I onsker, Sybrand!

At

At tale ene med mig , vil jeg bede

Sophie at forlade os.

Sybrand.

Ja!

Lad hende det! Naar gaa!

Sophie.

Befaler Husbond!

Anke.

Nu ja , min Pige! gaa , indtil jeg kalder.

(Sophie gaaer),

Tredie Scene.

Anke Jakobs. Sybrand Wolffsohn.

Sybrand.

Jeg veed ei , hvad I vil med denne Pige?

Anke.

Hvi saa?

Sybrand.

Hun er jo intet Landsbarn.

Anke.

Viis

I mig blandt alle Landets Børn saa ærbar ,

Og from , og tro , og brav en Pige , saa

Vil jeg betænke mig , om jeg vil bytte.

Sybrand.

Ah! fremmed er dog fremmed.

An-

Anke.

Derom vil

Vi ikke trættes, Sybrand Wolffsohn. Nok!

Mig er hun ikke fremmed, da i hende

Jeg seer en Datter, som hun seer en Fader

I mig.

Sybrand.

Nu! som I vil! men de to Herrer,

Som hun der kaldte dem, hvad seer I da

I dem?

Anke.

Jeg! tvende Gæster, I har sendt mig.

Sybrand.

Dg intet Andet?

Anke.

Nei! hvad Andet er de?

Sybrand.

Det er, hvad vi maa vide, Anke Jakobs!

Dg hvad de os maa giøre Rede for.

Anke.

Naar I vil vide det, hvi spurgte I

Dem ei?

Sybrand.

Min Spørgen har ei stort at sige,

Derfor var det, jeg sendte dem til Eder.

Anke.

Jeg er ei spørgelysten, Sybrand Wolffsohn!

For mig enhver kan være, hvo han vil. Sy.

Sybrand.

See! har I da forglemt, hvor gamle Dolphus
Sneeg som en Løv om Matten sig omkring her,
I Haab, vi tog ham saa for Dommедag?

Anke.

Jeg har vel hørt det Ny at gaae blandt Andet,
Men aldrig agtet stort derpaa; end mindre
Bekymret mig, om det var sandt.

Sybrand.

Og om

Nu disse to var af det samme Kuld?

Anke.

I veed, at om er et vidtløstigt Ord,
Det sælber ingen, Sybrand Wolffsohn!

Sybrand.

Derfor

Er det Jer Pligt at faae det Om til Bished,
At tage dem, og kaste dem i Taarnet.

Anke.

Giv I dem Sag! sig, hvad de har forbrudt,
Saa veed jeg, hvad min Pligt er, ellers ikke.

Sybrand.

Forbrudt! nok, at de er mistænkelige.

Anke.

Ja Eder! hvem mistænker ikke I?
Men naar saa var, hvi tog I dem da ikke,
Dengang de var i Eders Huus?

Sy.

Sybrand.

Da var

De mine Gæster; deres Ret er hellig.

Anke.

Og I hidsender dem til mig, og vil,

At i mit Huus jeg frænke skal den Ret,

Der hellig var i Eders?

Sybrand.

I er Foged.

Anke.

Ei Eders Fangefoged, Sybrand Wolffsohn!

Men Eders Dyrighed.

Sybrand.

Min Dyrighed?

Jeg er en Ott' og Fyrgetyver, een

Af Landets Herrer, glem det ei, vor Foged!

Anke.

At paa vor Landdag I er een af dem,

Der samlet bære Navn af Landets Herrer,

Det faaer saa være, og vil neppe glemmes,

Saa længe Wybens Peter ei er glemt.

Men her er ingen Landdag.

Sybrand.

Om! den faaer

Man snart.

Anke.

Gorglem da ikke, Sybrand! hvad

Paa

Paa sidste Landdag blev bestemt mod hver,
Der reiste Landet med grundløse Rygter,
Og gjorde Perlement og Ustyre her.

Sybrand.

Frygt ei! jeg skal nok huske Eder det.

Anke.

Jeg frygter, sandt at sige, lige libet
For Jer Hukommelse, og for Jer Glemmel.
Dog ei er det det Sprog, som jeg er vant
At føre ved mit Bord med mine Gæster.
Saa lidt vi nogensinde vare Venner,
Og efter sidste Sag kan være det,
Jeg Eder bød af ærlig Hu velkommen,
Da I uventet gæstede mig i Dag.
Saa ønsker jeg nu og at bringe Eder,
Paa god Valet, god Taar og tag tiltakke!

Sybrand.

Singot! og tak for mig. (de drikke). Saa, Anke-Jakobs!
I vil da slippe Fuglene af Fæliden?

Anke.

Vor gode By er ingen Fælde, Sybrand!
End mindre er jeg nogen Fuglefænger,
Og allermindst min Gæstfrihed den Mading,
Hvormed jeg fanger Menneſker, der komme
Paa ærlig Tro og Love. Nu Farvel!
Gaae I nu hjem, og sov paa det! god Nat!

(Gaaer).

Fier-

Fjerde Scene.

Sybrand (ene).

See! saa jeg skal gaae hjem, og sove paa det?
 Ja vist! nu skal I see, de løbe om.
 Nei! jeg er ikke færdig her endnu.
 Det kunde jeg vel tænke, at den Fredskarl
 Gav den Beseed! Hm! gaae du selv kun hen,
 Og læg dig! jeg skal være Mand for, snart
 At vække dig igien. Som Midnatskloffen
 Slaaer allerførste Slag, vor hele Stamme
 Vil være her i Baaben; alle Mand
 Fra Gostmanhusen, Ostermoor og Groven!
 Ei er det første Gang, vi hente saa
 En Fugl af Neden her. Saa vil vi see,
 Om de to Herrer ikke skal faae Lov
 At dansse med til Meldorp; og til Selskab
 Kan jo hun, Ternen, gjøre Dandsen med;
 Hun er dog fremmed her saavel som de.
 Lad da kun Anke Jakobs komme efter,
 Og præke til Forliig. Der raader vi,
 Bag efter kan han længe nok bevise,
 Det var mod Lov og Ret. Nok! giort er giort!
 Men om han varte dem, og hialp dem over
 Paa Færge! hm! det tør han ei! ei heller
 Han drømmer om, hvad Sybrand har i Siere.

Og overalt kan jeg faae Jungelaes til
 At holde Vagt, om noget skulde hendes,
 Saa er jeg ogsaa tryg, hvad Færgen angaaer.

(bliver Sophie vaer, der kommer).

Ah! der er hun!

Femte Scene.

Sophie. Sybrand.

Sybrand.

Se! er Du der, mit Barn!

Hvad godt vil Du?

Sophie.

Mig sendte Husbond ind,

At lukke efter Eder, naar I gik.

Sybrand.

Det er med andre Ord, at minde mig

At gaae.

Sophie.

Nu! da I var her ene, var

Det jo saa ligesom, at I tog bort.

Sybrand.

Se! og saa kom Du for at lukke? hvad

Du er omhyggelig for Dine Gæster?

Ei Under, at de har saa godt et Die

Til Dig!

Sophie.

Til mig? hvad vil I sige dermed?

Sybrand.

Ja ja! jeg saae nok, hvad jeg saae.

Sophie.

Hvad saae

I da?

Sybrand.

Hvor de to Herrer, som Du kaldte
Dem for, især den Yngste, stirred' paa Dig,
Og hvor Du saae til ham, og han til Dig,
Da Du credentials' Skaalen til ham, som
Han sagde, og hvor I blev begge to
Saa rød som Blod, den Gang han takked' for den,
Og hvor Du hvisted' til den Anden, da Du
Lod, som Du skienked' for ham.

Sophie.

Alt det saae I

Nok i min Husbonds Ølkrug, Sybrand Wolffsohn
Der, syntes mig, I havde Diet meest.

Sybrand.

See! troer Du det! ja ja! pas Du kun paa,
Saa tør Du saae at see, at Allet vi
Har saadan dummet mine Dine, at
De jo endnu see ganske godt igjennem
Graa Riebmandskapper.

Sophie.

Hvad?

Sybrand.

Nu, ja mit Barn,
Som jeg har sagt! jeg saae nok, hvad jeg saae.

Sophie.

Ei er det første Gang, at I har Synet,
Det er for vel bekendt. Nys fik I jo
Det hele Land i Oprør for en Hær,
I havde seet paa Grændserne, og som
Var ingensteds, undtagen i Jer Hierne!

Sybrand.

Th see! hvad Du er klog! hvad Anke Jakobs
Dog smukt oplærer sine Fosterdøttre!
Tag Du Dig vare, Barn! Du ei faaer Synet,
Dg helst i Nat; ved Nattetider er
De altid værst.

Sophie.

Hvad vil I sige?

Sybrand.

Sig,

Elet ingen Ting! blot en god rolig Nat!
Jeg ønsker Dig at sove vel, forstaaer Du;
Din Husbond, Dig, og disse tvende Herrer!
At intet maa forstyrre deres Sovn,
Saa de kan komme bort betids i Morgen,

Dg

Og komme lykkelig og hastig hjem
Til hvad dem kært er! ikke saa, mit Barn!

Sophie.

Men siig mig blot, hvad alt det skal betyde!

Sybrand.

Betyde? ingen Ting! og hvad betyder,
Hvad gamle Sybrand siger! overalt,
Hvad kan vel han betyde mod en Tøged?
Ja sraale paa en Landdag kan jeg! det
Er alt! nei Anke Jakobs er en Mand,
Det veed man.

Sophie.

Nu! det er han, og det veed man,

Hvad saa?

Sybrand.

Hvad saa! god rolig Nat, sov vel,
Mit Barn! mon Jungelaes er endnu i Stalden?

Sophie.

Om jeg ei horer feil, er han derude
Med Eders Hest.

Sybrand.

See! det var skönt, jeg havde

Et Ord at tale med ham, hvis kun ei
Jeg har seet alt for dybt i Kruset. Nu
Det faaer vi see! imidlertid god Nat!
God rolig Nat! behagelige Dromme!

(Gaaer).

E

Siet

Siette Scene.

Sophie (ene).

Ha! hvad er det! hvad gaaer her fer! hvad vil han?
 D' sikkert noget Dndt! han er saa indglad!
 See der! det taler han med Jungelaes! o! at
 Jeg torde aabne Vinduet og lytte!
 Han giver Jungelaes Haand! den bondestolte
 Opblæste Landets Herre! det er ei
 For Intet. Hvad kan han da have for?
 Er han paa Spor af, hvo de er? ei ganske,
 Saavidt det synes; nok dog til at have
 Et Anslag mod dem! hvad det saa kan være.
 Og naar det nu er dem! og kan jeg tvivle!
 Hvad gjør jeg da? — skal jeg advare Husbond?
 Ha! og hvorom? hvad veed jeg da? og hvad
 Jeg troer at vide, skal jeg røbe det,
 Forraade ham, min Konge! nei Sophie!
 Bliv du dit Forsæt og dit Løfte tro.
 Den Gud, hvis Haand du har nedlagt det i,
 Som oplod dine Dine til at fjænde
 Hans Salvede, vil styre dig fremdeles . . .
 Jeg maa advare dem! hvorom? hvorom!
 Om, hvad jeg frygter, Cybrands onde Glæde,
 Hans halve Ord, om, kort om, hvad jeg veed,
 Og hvad jeg blot formoder. Men om det
 Var ikke dem? Som om dit Hierte kunde

Bedrage dig, her hvor det gjaalbt din Konge?
Nei op at kalde dem! men om de sove!
Ha! tør jeg, bør jeg da . . . du tør og bør.
Affted! affted! et Diebligs Betænkning
Kan give Fredrik i hans Fienders Haand.
Til til hans Redning, Gud vil give dig,
Hvad du skal sige, som hvad du skal giøre.

(Gaaer).

T r e d i e A c t.

Første Scene.

Sophie (ene med et Lys i Haanden).

At de dog vilde komme! de var dog
 Vel rigtig vaagne, haaber jeg; de svarte
 Jo, da jeg bankede, og sagde, der
 Var nogen her, som vilde tale med dem.
 Var det blot ei i Drømme; ikke torde
 Jeg banke haardt, end mindre kalde høit,
 Af Frygt, at Nogen skulde høre det.
 De blive borte, og hvert Dieblif
 Er kostbart, ugienkaldeligt, maa skee
 Alt uopretteligt! hvad om jeg gik,
 Og bankede igien! dog nei! jeg troer,
 Der kommer Nogen! . . . og naar de nu komme,
 Hvad vil jeg sige dem! nu det vil Gud
 Til sin Tid give mig! Kun at de var her!
 Dog tys! der er de! Gud ske lov! der er de!

Anden Scene.

Jørgen Brahe. Sophie.

Jørgen Brahe (kommer med nogen Mistro).
Hvo er det, der vil tale med os her?

Sophie (hastig). *Træder ind.*

Hvor er . . . den Anden? Kommer ikke han?

Jørgen Brahe (med stigende Mistro).
Hvorfor? hvad skal han? jeg er her, hvad vil Du?

Sophie.

Jil blot, og skynd paa ham.

Jørgen Brahe.

Saa snart Du siger,
Hvad godt Du vil os!

Sophie.

Ikke før han er her!

Jørgen Brahe.

Det vil vi see! vil Du endnu ei sige,
(træder hastig ind paa hende med draget Dolk).

Hvad godt vi skal?

Sophie.

Giem Eders Baaben, til I
Gaaer dem fornoden!

Jørgen Brahe.

I Dit Bryst, hvis ei

Du svarer strax.

Sophie.

Spild ikke Tiden med
At true den, I ei kan kysse.

Jørgen Brahe.

Er det
Dit Svar? (løfter Dollen)

Sophie.

Vær rolig, Ridder Jørgen Brahe!

I hører jo, jeg kender Eder, tvivler

I da, jeg kender og . . . den Anden, hvem

Jeg ei vil nævne!

Jørgen Brahe.

Nei! og derfor skal

Du døe.

Sophie (uforsagt).

Kald I ham først, saa ssee mig, hvad
Han vil. O Gud ssee Lov! der er, der er han.

Fredie Scene.

De Forrige. Frederik (som triner ind med
nogen Varsomhed).

Frederik.

Jeg maa dog see, hvor Jørgen bliver af.

Ah saa! hos denne vakre Pige! saa

Tilgiv, jeg har forstyrret!

Jøse

Jørgen Brahe.

Ei er Tid

At spøge nu! vi er forraadte, Herre!

Frederik (tager en Pistol frem, men usforsagt).
Forraadte? neppe dog af hende.

Sophie (knæler).

Jeg

Er dansk, min Konge!

Frederik (reiser hende).

Vel! staa op! hvo er Du?

Sophie.

Gienkiønder Eders Naade ei Sophie,
Den lille Podemesterdatter, Eders
Sophies Navne, eengang hendes Yndling,
Hvem det var hendes Lyst at danne, hvem
J sendte hende med det Vble af
Min Faders Vblegaard, hvor Eders Navn
Dg hendes stod i Træk med Krone over,
Dg Eders Valgsprog: tren ist Wildbrad under,
Dg som for dette Budskab med sin Fader
Forvistes af den strænge Hardenberg.

Frederik.

Forbi Du vilde ei bekiønde, jeg
Var den, der sendte Dig med dette Vble,
Men paaastod usforsærdet, at Du havde
J barnlig Letfind, barnlig Tankeløshed
Selv ridset paa det, medens det var spædt;

Seer

Seer Du, jeg grant erindrer Dig endnu!
 D derfor blev mig min Sophies Billed
 I Dag saa usædvanlig levende,
 Saasnart jeg saae Dig! derfor var det mig,
 Som hendes Aand omsvæved' mig, som Noget
 Fra hende var mig nær! vær mig velkommen,
 Du min Sophies Navne, hendes Yndling.

Sophie.

Velkommen, Eders Naade! haaber jeg
 At være, er jeg, som det synes, kommen,
 At giøre lumste Fienders Naad tilflamme;
 At redde eller dog at vare Eder.

Frederik.

Hvordan?

Sophie.

At Sybrand Wolffsohn har et Anslag
 Mod Eder, tør jeg bde paa; hvad det er,
 Veed jeg vel ei; ei heller sikkert, om
 Han fiænder Eder; men jeg hørte ham
 I Trætte med min redbelige Husbond,
 Det var om Eder; saa blev jeg vilst ud,
 Da Sybrand, som det synes, troer mig mindre
 End nogentid, vel og for Eders Skyld;
 Ei veed jeg, hvad der da blev talt; men Husbond
 Var usædvanlig vreed, da han kom fra ham,
 Og kaldte ham en gammel Træring; naar
 Min Husbond fiælder, har han Grund dertil.

Da

Da jeg kom ind igien til Eybrand; jeg
 Veed ei . . . vel var hans Ord den Druknes Ord
 Tildeels; men de er just af Hjertets Grund;
 Og af hver Mine, af hans hele Afsyn
 Fremtindred' der en indfuld Glæde, som
 Et Rovdyrs, der sig troer sit Bytte vis.

Jørgen Brahe.

Nu da, min Konge!

Frederik.

Nu da, Jørgen Brahe!

Jørgen Brahe.

Hvo havde Ret i Dag? er den forbi?
 Hvor meget kan ei møde til i Morgen!

Frederik.

Det kan der, og det vil der, kække Brahe!
 Og meget er alt mødt, som, mener jeg,
 Man ikke skulde ønske umødt.

Jørgen Brahe.

Jkke?

Frederik.

Saa troer Du da, jeg vilde ønske umødt,
 At jeg saa underlig i fremmed Land,
 Imellem Fiender saaer mit Kongehandsfel
 Af denne danske Pige, Prøve paa
 Den Dannertrofasthed, som er min Krones
 Fornemste Udelsteen!

Sophie.

O, Gud! min Konge!

Jørgen Brahe.

Hvorefter I vel havde knap behov
At gjøre en saa lang og farlig Reise,
Den have bedst og nærmest hiemme.

Frederik.

Rigtig,

Især da jeg har Brahe daglig om mig;
Men nu i det saa grumt udfregne Land
At møde Mænd, som Anke Jakobs er,
Hvad tykkes Dig om dette Møde, Jørgen!

Jørgen Brahe.

Blot, man ei der og mødte Mænd, som Sybrand.
Vær først i Eders Frelse, Herre! saa vil
Vi overveie i vort Mag, hvad Møde
Vel er at glædes ved, og hvilket ikke!

Frederik.

Da først? og hvo var jeg, hvis jeg ei alt
I disse Møder andagtsfuld erkjendte
Den Kongers Konge, i hvis Almagtshaand
Et barnligt Indfald, nogle Navntræk skrevne
I Elfskovsdrømmerier paa et Uble,
Er efter Mars Forløb det Redskab, der
Befiæmmer mine Fienders lumste Konraad?

Jørgen Brahe.

Er dette Raad da alt befiæmmet? Er I
Da alt i Eders Sikkerhed?

Frederik.

Frederik.

Den Gud,
Hvis Almagtshaand er over Kongerne,
Naar det hans Veie er, de vandre paa,
Og der har ladet mig saa underfuld
See sin Bæstiaermelse, hans Naade vil
Fremdeles vogte mig paa denne Reise,
Saa fremt dens Maal var Retsfærds, Godheds Gud
Til Velbehag.

Jørgen Brahe.

Ja! og ved daarlige Dvælen,
I selv ei spille hans Bæstiaermelse!
Kom, lad os nytte denne Niges Varsel.

(til Sophie).

Ei sandt, hvad raader Du?

Sophie.

Ei tør jeg raade,
Hvor Raadet giælder Dannerkongens Fælle.
Jeg har advaret, Herren raade Eder!

Jørgen Brahe.

Vel! men Du troer, her er ei godt at dvæle.

Sophie.

Det troer jeg fuldt og fast, vel veed jeg ei,
Hvad her beredes; men at det er ondt,
Har Sybrands Glæde sagt mig.

Frederik.

Nu, saa kom!

Saa ile vi herfra.

So

Sophie.

Hverdan, min Konge!

Frederik.

Du følger os dog vel? jeg er Dig Mand for,
 Dig strænge Eiler ei forviser meer;
 Og hvor Din aarle Fostermoder, min
 Sophie, som Du kaldte hende, vil
 Modtage den, der frelst mig, har jeg
 Vel ei behov at sige dig!

Sophie.

D at

Jeg kunde! stedse stod min Hu tilbage
 Til Dannemark, min aarle Barndoms Minder,
 Og Glæder! o men kan jeg!

Frederik.

Hvorfor ei?

Jeg eller Sorgen har Dig bag paa Hesten
 Til Grændsen.

Sophie.

Men kan jeg saaledes gaae
 Fra dette Huns, og fra den ædle Anke,
 Ham, der med kjærlig Fadergodhed modtog
 Mig, som var venneløs, forladt og ene,
 I fremmed Land? var det hans Tak, om jeg
 Forlod ham uden Afsked?

Frederik.

Nu vist ei!

Vi

Vi vække ham, og byde ham Farvel,
Og Tak for Dig og os!

Jørgen Brahe.

Hvordan? vil I

Betroe ham Eders Reise?

Frederik.

Hvorfor ei?

Det er en ædel Mand.

Jørgen Brahe.

Og var han end

Den bedste Mand paa Jorden, nok, det er

En Marsker. (til Sophie). Bøder Du, at raade Kongen
Dertil?

Sophie.

Mig vogte Himlen fra at raade,

Hvad muligt der var mindste Fare ved;

Saalidet jeg har Føie at fraraade,

At troe den rebelige Anke Jakobs.

Frederik.

Nu! det kan overlægges, mens vi gior

Os reiseferdige; vi kan dog komme

Til Hestene i Stalden?

Sophie.

Overlad

Til mig . . .

Frederik.

Hvorfor? god Rytter sadler vel

Sin egen Hest,

Sophie.

Om kun den Karl, I saae
I Dag, ei er i Ledtog med; jeg frygter,
Sybrand har underkøbt ham.

Frederik.

Vel! saa byde
Vi over.

Sophie.

Han er Marfker, Ederes Naade!
Grundærlig! fløndt ei af de klogeste.

Jørgen Brahe (viser Dokken).
Og skulde da ei denne bringe ham
Paa andre Tanker?

Frederik.

Hy! en Bærgeløs!

Jørgen Brahe.
For Eder! ei for nogen anden Ting
Paa Jorden, Konge!

Frederik.

Rigtig! Treu ist Wildbrad!

Jørgen Brahe.

Tak! men hvad gior vi nu?

Sophie.

Nu! Karlen troer mig,
Da han maaskee har mere Godhed for mig,
End jeg giengielder eller just fortjener;
Vel haaber jeg at bringe ham tilfide,

Smez

Imedens vi faae Hestene for Døren.

Jil blot at rede Alt til Reisen.

Frederik.

Det

Er hastig giort; vort Børge, Hat og Sporer,

Saa er vi færdige! farvel, saalænge!

Min brave danske Pige!

Sophie.

O min Konge!

Det Hædersnavn, I gav mig der, det skal

Mit hele Liv indvies at fortjene.

Frederik.

Begyndelsen var god! bliv kun saa ved!

Jørgen Brahe.

Vel! vel! men kom dog, Tiden iler.

Frederik.

Nu!

Saa lad os ile med; kom, Jørgen Brahe!

(De gaae).

Fjerde Scene.

Sophie, fort derpaa Jungclaes.

Sophie.

O at de var afsted, og Alt var vel,

Og de i deres Frelse! o at jeg

Ei torde følge dem! hvor hvert et Pulsflag,

Hvert

Hvert Aandedrag vil forekomme mig
 En Evighed, indtil jeg veed min Konge
 I Sikkerhed; hvor hver en Lyd, hvert Vindpust
 Vil ængste mig! og hvor skal jeg erfare,
 At han er i Behold? (lytter). Der røres Nogen!
 (Gaaer til Vinduet).

Det kommer nærmere; det kommer sig,
 Som om det kaldte! det er Jungclaes!
 Saa sendes Du mig selv i Garnet? Vel!
 Hvad gjør jeg nu med ham; nu vi vil see!
 Tid giver Raad; hvo mig har sendt ham hid,
 Vil give mig at nytte denne Sending,
 Han være mig velkommen! (aabner Døren). Er der
 Nogen?

Hvo er der?

Jungclaes (kommer ind).

Er det Hende?

Sophie.

Som Du seer.

Jungclaes.

Og ingen ellers?

Sophie.

Nu! hvo skulde her

Vel være?

Jungclaes.

Nu! maaffee de Fremmede.

Sophie.

De Fremmede! jo vist! de sover trygt

Paa deres grønne Dre til i Morgen.

Junglaes.

Gjør de? det gjør de vel i!

Sophie (uden at lade, som hun mærker det),

Saa! hvorfor

Gaaer Du da ikke, og gjør ligesaa,

Men traver her med denne Bæverstang

Omkring som salig Goliath?

Junglaes.

Yes! jeg

Gaaer Vagt.

Sophie.

Du! og hvorefter? efter Ugler?

Junglaes.

Ja, kan Hun tie?

Sophie.

Vel saa godt, maaskee,

Som Du! prøv Du kun paa det!

Junglaes.

Det er efter

De Fremmede, jeg gaaer paa Vagt.

Sophie.

Saa! hvad

Har de da gjort?

Junglaes.

Junglaes.

Ja! det maa Sybrand vide.

Sophie.

Har han sat Dig paa Vagt?

Junglaes.

Ja vist! han siger,

At de er fremmede, mistænkelige,

Og jeg skal passe paa dem, til han kommer.

Sophie.

Hvad! kommer han?

Junglaes.

Ja vist! som den slaaer tolv,

Saa har vi ham her med hans hele Stamme,

Det hele Cogn er undervejs, og ligger

Omkring i Grøfterne, og lurar paa,

At Midnatskloffen slaaer.

Sophie.

Hvorfor ei før?

Junglaes.

Nu! de vil Alle være her paa eengang,

Før at de Fremmede ei, som man siger,

Skal lugte Luntten. Men der er endnu

En Stund til Midnat, og derude er

Det koldt, og man er dog saa underlig,

Naar man gaaer saadan ene Nattetid,

Helt i et saadant Vrende, og da

Jeg saae, at her var Lys, saa tænkte jeg

Da nok, at det var Hende, og Hun var
Saa god, og lod mig være her saa længe.
Men saa kom det mig for, som her var Nogen,
Dg jeg var ræd, det var de Fremmede;
Men da her saa blev stille, fik jeg Mod.

Sophie.

Dg sliq en Lurevagt, hvorved Du selv
Er underlig, gaaer Du paa Sybrands Død.

Jungelaes.

Nu ja! det har en Hage, som man siger.
Hun veed, at Sybrand er en mægtig Mand,
Naar han opløfter blot sin Røst, saa gior
De andre Landets Herrer, hvad han vil.
Nu har han lovt mig, naar jeg tiende ham
Heri, han vilde tiene mig igien
I Alt!

Sophie.

Dg hvad kan Sybrand tiene Dig,
Som det var værdt at tiene ham for?

Jungelaes.

Ja,

Seg veed nok, Hun kan ikke lide ham;
Men aabner han blot Munden paa vor Landdag,
Saa lyser de strax Hende, som et Landsbarn,
I Kulb og Rien.

Sophie.

Men det gior Sybrand neppe.

Junglaes.

So! han gav mig sin Haand paa, at han gjorde,
Hvad jeg saa bad ham om.

Sophie.

Dg derfor var det

Du vilde tiene Sybrand?

Junglaes.

Ja! saa kunde.

Dog en Ditmarsker ægte Hende.

Sophie.

Spar.

Din Godhed; var det end den første Mand

Paa Jorden, der til den Priis købte sig

Den Ret at beile til mig, jeg forsmaaede

Hans Haand, som Din.

Junglaes.

Hvad siger Hun?

Sophie.

Dg Du,

Hvad siger Du, naar Husbond faaer at vide,

At Du bestukken af hans Uvindsmand,

Uf Sybrand, vil forraffe dem, han giæstfri

Imodtog i sit Huus?

Junglaes.

Hvad gjør jeg dem?

De sove lige trygt, for det jeg gaaer

Paa Vagt her, og jo tryggere de sove,

So

So ficerere for mig; lad dem kun sove
Til Sybrand kommer, og de skal til Melborsf.

Sophie.

Til Melborsf? og hvad skal de der?

Jungelaes.

Th! dommes;

Der stævner Sybrand Ting, der raader han.

Sophie.

Dg om de nu er borte, naar han kommer?

Jungelaes.

So vist! hvor kan de det? Hun siger jo,

De sove; og hvor vil de hen? her ligger

Uf Sybrands Slægt omkring paa alle Veie.

Sophie.

Dg troer Du, Husbond holder den uskyldig,

Der Sybrand gaaer i flige Raad tilhaande?

Jungelaes.

Det maa han ikke vide af; han sover,

Dg vaagner neppe, førend Sybrand kommer.

Sophie.

Troer Du? men om Du nu bedrog Dig; om

Han er paa Spor af Ebers Anlæg? muligt

I fuld Beredskab at modtage Eder?

Jungelaes.

O nei! hvad siger hun?

Sophie.

Hvad jeg formoder.

Hvad

Hvad jeg er næsten vis paa; oppe er han;
 Jeg skulde nieget undres, har vi ham ei
 Paa Stedet her. Jeg veed, han saae Dig tale
 Med Eybrand, saae ham trykke Dig i Haanden;
 Tag Du Dig vare, træffer han Dig her,
 Du faaer aflægge ham et farligt Regnskab.

Jungelaes.

O nei! for Guds Skyld! nei! det maa han ikke.
 Han maa ei træffe mig.

Sophie.

Saa vogt Dig vel!

(lytter mod Døren).

Thi horer jeg ei feil, har vi ham der.

Jungelaes.

O ja! hvor skal jeg hen? jeg er forloren,
 Den Mand har sine Dine allevegne,
 Naar der er fligt paa Gærde; ved mig blot
 At jeg ei falder i hans Hænder! vil Hun?

Sophie.

Maaskee jeg burde ei; men jeg har Medynk
 Med Dig, især da Du har meent mig det.
 Saa godt! smut ind i Skabet der.

Jungelaes.

I Skabet?

Sophie.

Ja! saafremt Du ei har Lyst, at Husbond her
 Skal træffe Dig; han er paa Drappen, som
 Du horer.

Jung-

Junglaes.

Ja! nu vel! . . . saa faaer jeg da.

Sophie.

Nu skynd Dig! skynd Dig; eller griber han Dig.

Junglaes.

Nu ja da; men saa lukker Hun mig ud.

Igien, saasnart som han er borte.

Sophie.

Det

Forstaaer sig.

Junglaes.

Naa! Gud lenne Hende! Hun

Er ærlig værd at tages op til Landsbarn.

Sophie.

Godt! godt! skynd Du Dig blot, og til!

(lukker for ham).

Femte Scene.

Frederik. Sorgen Brahe. Sophie.

Junglaes (i Skabet).

Frederik.

Her er vi.

Er vore Heste sabledø?

Sophie.

Den Bei

Er

38 Kong Frederik den Anden i Ditmarsken.

Er ei at tænke paa; den er bespændt

Af Sybrand og hans Anhang.

Jørgen Brahe (mistroisk).

Dg hvorfor

J fligt et Diebsk den nye Wijsdom?

Saa talte Du ei nys.

Sophie.

Fra Sybrands Vagt.

Jørgen Brahe (tager en Pistol frem).

Hans Vagt! hvor er den?

Sophie (smilende).

Her i Skabet.

Jørgen Brahe.

Hvad?

J Skabet?

Sophie.

Ja! der er den vel forvart.

Jungelaes (i Skabet).

Hvad? er det saadant meent! det kan Hun troe.

At Hun skal faae betalt, naar Sybrand kommer.

(bryder paa Skabsdøren).

Luk op! luk op!

Jørgen Brahe.

Vær rolig! eller sender

Jeg Dig en Kugle giennem Døren, saa

Du aldrig skræler meer.

Fre-

Frederik.

Vist ikke, Sorgen!

Det Huus, der gjæstmildt har modtaget dem,
Besuble Danske ei med Blod; han vil
Vel være rolig; ikke?

Junglaes (ængstlig).

So!

Sorgen Brahe.

Men vi!

Hvad Bei er nu for os?

Sophie.

End veed jeg een:

Med Færgen over Vandet.

Sorgen Brahe.

Men den Færge

Lod mig saa svær at roe.

Sophie.

Til dagligt Brug

Er fire Katte om den; men her, hvor

Det giælder Dannerkongen, tænker jeg,

To Danske gaar for fire.

Frederik.

Vel! men hvo

Staaer saa til Roers?

Sophie.

I, Herre Konge! det er

Saa

90 Kong Frederik den Anden i Ditmarsken.

Saa Eders Sted! ei sandt, Hr. Ridder! troer
I ei, vi to vel vinder Magt med Færgen?

Frederik.

Hvordan? nu vil Du med?

Sophie.

Det Navn, min Konge

Før gav mig, længe jeg at tee mig værdig;

Vel har jeg trakt en Klare før, og det

Hvor det ei gialdt Kong Frederik.

Frederik (rækker hende Haanden).

Sophie!

Modtag Din Konges Haand paa, aldrig han

Skal glemme Dig i Dag.

Sophie.

Min Konge rakte

Mig Haand; o! jeg er meer end lønnet.

Frederik.

O!

Hvor det er skönt at være Dannerkonger!

Jørgen Brahe.

Vel! men dog meest i Danmark! lad os ise

At komme did.

Sophie.

Ja! ja! ved Midnat er

De her.

Frederik.

Ud Midnat først! saa er her jo

End

End Tid at tage Afsked! — Du i Skabet!
 Paa Bordet er en Rosenobel til Dig
 For Skrækken! hils den brave Anke Jakobs
 Fra Dannemarks udkaarne Konge Frederik
 Den Anden, og fra Ridder Jørgen Brahe,
 Og fra Sophie; bring ham vort Farvel,
 Og Tak for god Beværtning, og især
 Glem ikke det! for al den Gadergodhed,
 Han har beviist den brave danske Pige.

Sophie (vil knæle og kysse hans Haand).

O Tak, min Konge!

Frederik (reiser hende med et Haandtryk).

Tak Du selv! . . og siig ham,

At jeg er i hans Gæld derfor, og ønsker
 At leve snart den Dag, jeg kan giengielde;
 Veed ham imens vel pleie vore Heste,
 Til vi faae Leilighed at hente dem.
 Hans Færge sende vi ham hjem fra Neuhaus.

Jørgen Brahe.

Lad os først komme der! kom dog, min Konge!

Frederik.

Kun først eet Ord endnu til Sybrand Wolffohn!
 Hils ogsaa ham fra Danmarks unge Konge,
 Han er her snart igien fra Colbdinghuus,
 At bringe ham en Skaal til Takforsidst.

(Svinger sin Hat).

God Nat! god rolig Nat! Ditmarskens Herrer!

Farvell

Sophie (i det de gaaer, vender sig).

Nu Gud bevare Kongen!

(De gaae).

Siette Scene.

Jungclaes (ene i Skabet).

Hys!

Her blev saa stille! ... mon de gik? ... Sophie! ...

Hun gik dog aldrig med? ... luk op, Sophie!

Luk op, saa dele vi den Rosenobel,

Han gav mig for min Skræk; og jeg

Skal ikke sige Sybrand nogen Ting.

Hun svarer ikke; hun er rigtig borte;

Nu her staaer jeg en kion! Her kan jeg staae

Til Midnat ... Naar saa Sybrand kommer ... Jo, jeg

Staaer deilig Vagt, det maa jeg sige selv.

(Bryder paa Skabet).

Det Skab er ogsaa lukket, som det skulde

Ei op før Dommедag: jeg maa dog ud.

Her kan jeg ikke blive staaende

Den lange Nat; hu! her er mørkt og fælt.

Jeg faaer at kalde ... (rømmer sig). Hm! hm! er

her ingen?

Sa hvem kan høre, at man kalder her?

Nei! jeg maa banke! ... Sa men naar saa Høsbond

Her kommer ned, og finder mig ... Ih hvad! det

Var

Var vist et Paafund af Sophie, som
 Saameget andet, han blev vreed; han er
 Jo selv en Marsker; han maa holde med os,
 Og ikke med det danske (sagtere) Kram. Det burde
 Jeg strax begrebet. Nu! frisk Mod! (raaber) Luf op!
 Luf op! luf op! kan ingen Siæl da høre! . . .
 Der kommer ingen! . . . Hosbond! Hosbond! Hosbond!
 Saa hør dog! Fader Anke Jakobs! tys!
 Der kommer Nogen! Jeg vil være stille,
 Og lytter, hvo det er.

Syvende Scene.

Junglaes. Anke Jakobs.

Anke.

Det kom mig for,

Som nogen banked' her; men her er Ingen;
 Og her staaer Lys, her ligger Penge; hvor kan
 Det hænge sammen?

Junglaes.

Hosbond! gode Hosbond!

Anke.

Hvem kalder?

Junglaes.

Det gjør jeg.

Anke.

Hvem?

Jung.

Junglaes.

Junglaes!

Anke.

Hvad?

Junglaes.

J Skabet, Høsbond!

Anke.

Hvad? er Du forrykt?

(lukker ham op).

Hvad gjør Du der?

Junglaes.

Jeg! jeg staaer Vagt.

Anke.

J Skabet?

Du drømmer.

Junglaes.

Nei! jeg har ei lukt et Die;

Det veed jeg nok, man ikke maa paa Vagt.

Anke.

Hvad er alt det for Snak?

Junglaes (seer Rosenoblen).

Jo, Pengene

Var det dog rigtigt med, seer jeg.

Anke.

Hvad er det

For Penge? hvorfor ligge de paa Bordet?

Jung-

Junglaes.

Sophie, Dannemarks ubkaarne Konge . . .

Anke.

Hvad? primer Du?

Junglaes.

Nei, Høsbond, nei, jeg har

En flittig Hilsen.

Anke.

Du? fra hvem?

Junglaes.

Fra Kongen,

Og fra . . . hvad hed han nu, der vilde sendt mig

En Kugle giennem Døren, for at tie?

Det var en Polkers Karl; det kan I troe.

Anke.

Men hvem da?

Junglaes.

Ja! nu kan jeg ikke huske

Hans Navn; men spørg Sophie ad; hun veed det.

Anke.

Sophie! men hvor er hun da?

Junglaes.

Ja det

Er sandt, det glemte ieg! ja hun er fløjet

Bort med Vilbgjæsfene; men hun kommer

Kansee med Tørgen vel igien fra Neuhaus.

An:

Anke.

Hvad? Færgen?

Jungelaes.

Ja! Sophie og den Ribber,

De var da fire, og de vilde roe

For to; det, syntes jeg, de sagde, var

Paa Dansk; saa bad de Husbond, at han vilde

Godt passe deres Heste til de kom

Igien fra Godinghuus, at drikke Lat

For sidst med gamle Sybrand.

Anke.

Hvad? med Sybrand?

Hvem da?

Jungelaes.

Kong Fredrik, Danmarks kaarne Konge.

Anke.

Hvad! var han her?

Jungelaes.

Ja, de to Fremmede!

Anke.

Var det Kong Fredrik?

Jungelaes.

Ja, at sige, kun

Den Ene, hvad den Anden hedde, det maa

Sophie sige, naar hun kommer hjem

Med Færgen.

An

Anke.

Gif da hun med dem og Tørgen?

Junglaes.

Jh ja! det hele var jo hendes Paafund,

Og derfor fik hun mig i Skabet, at

Jeg skulde staae der som en Nar paa Vagt.

Anke.

Hvad Snak! har hun sat Dig paa Vagt?

Junglaes.

Nei! det

Har gamle Sybrand.

Anke.

Her i Skabet?

Junglaes.

Nei!

Han bad mig gaae paa Vagt herudensfor

Til Midnat, til han kommer med sin Stamme.

Anke.

Hans Stamme! hvad vil den?

Junglaes.

Jh! gribe de

To Fremmede, og føre dem til Meldorp,

Og faae dem hængt og dømt, og siden lægge

Sag an imod dem der for Landets Herrer.

Anke.

Du skilbrer rigtig Sybrand og hans Fremfærd.

Og selv Du vilde taget Deel deri?

G

Jung

Junglaes.

Nei, Husbond! nei, jeg vilde kun gaae Bagt,
 Som jeg da havde lovet; men saa fik
 Sophie mig i Skabet, medens hun
 Fortalte Kongen, hvad hun havde hørt
 Af mig om dem, der ligge rundt om Byen,
 Og oplagt Raad med ham, at gaae med Færgen
 Til Neuhaus.

Anke.

Men naar er alt det da fleet?
 Jeg gik jo nys herfra; endnu jeg var
 I første Søv, da Du fik vækket mig.
 Umulig kan de være borte. Kom!

Junglaes.

Jo, Husbond! jeg har staaet længe her
 I Skabet, kan I troe; jeg veed ei selv,
 Hvor mange Timer; de er langt herfra.

Anke.

Dig har Din Angest gjort den Tid saa lang;
 Det kan ei være; kom! vi maa dog see,
 Hvorvidt de er.

Junglaes.

Nei! Gud bevare Husbond!
 De Danste, kan I troe, er flemme Folk,
 De gaaer med Baaben. Ridderen for havde
 Skudt mig i Sædet som en Hare, havde
 Ei Kongen lagt et godt Død for mig. Nei!
 Gjør aldrig det!

Anke.

Anke.

Jeg er ei ræd, som Du!

Kom med! Hvo kommer ridende? hvad! Sybrand?

Hvad kan han ville her?

Junglaes.

Han! Kiænde paa mig,

At jeg holdt ikke bedre Vagt; men hvad

Kan jeg dertil? det kiænder Husbond selv.

Vær da saa god at tale ham tilrette,

For Husbond veed nok bedst, hvad Mand det er

At trættes med.

Anke.

Det veed jeg, og det skal jeg.

Sttende Scene.

Sybrand Wolffsohn. Anke Jakobs.

Junglaes.

Sybrand.

Men, Anke Jakobs! hvad er det, I gjør?

Anke.

Det Spørgsmaal torde jeg før giøre Eder;

Dog vil jeg svare Eder først: hvad gjør Jeg?

Sybrand.

Ved Nattetid I lader Eders Færge

Gaae over Elven med de Fremmede.

An-

100 Kong Frederik den Anden af Ditmarsken.

Anke.

Ei gaaer den med min Billje eller Bidskab!
Men om saa var; hvad da? hvad vil I dem?

Sybrand.

Jeg! jeg vil vide, hvem de er?

Anke.

Deri

Kan jeg vel tiene Eder, Sybrand! det er
Kong Frederik af Danmark, og en Ridder.

Sybrand.

Saa er det sandt? og I har ladet dem saadan
Gaae os af Hænderne? alt er de midtstremg;
Da jeg blev noget vaer paa Elven, foer
Jeg ned til Bredden, for at see, hvad det var;
Da de saa kjendte mig, saa svinged' de
Med deres Hatte tregangtre, og raabte:
God Nat! god rolig Nat! Ditmarskens Herrer!

Anke (gientager i Danker).

God Nat! god rolig Nat! Ditmarskens Herrer!

Junglaes.

Ja! det er deres egne Ord, saa sagde
Han ogsaa, Kongen, da han gik.

Sybrand.

Hvordan?

Var ogsaa Du i Ledtog med dem?

Junglaes.

Nei!

Jeg stod jo Vagt for Eder.

Sy

Sybrand.

Dg Du lodst

Dem slippe bort! det skalst Du bøde for.

Anke.

Tak I ham, Sybrand! eller rettere

Tak Gud, der over dem har holdt sin Haand,

At de kom vel herfra, trods Eders Unløg.

Hvad, om I havde nu forgrebet Eder

Paa Dannerkongen, paa en mægtig Fyrste?

Sybrand.

Hvad saa? Ei var da han den første Fyrste,

Der havde ladet sit Liv for Marstens Haand.

Anke.

I ærlig Feide, Sybrand! vi har Fred.

Sybrand.

Hvor længe?

Anke.

I har Ret; o Sybrand! Sybrand!

Jeg frygter, I har redet os et Bad,

Som vi vil dyrt betale; over os,

Som over Eder kommer nu det Blod,

I brammed' af, der strømmet' ned ad Altret.

O, Sybrand! hvad I faaer at svare for!

Sybrand.

Saaer jeg? nu vel! saa skal jeg vel og svare.

Men I! hvad svarer I for Eders Terne,

For Eders Fosterdatter, som var med

102 Kong Frederik den Anden i Ditmarsken.

At roe de Fremmede paa Færger, og
Som raabte himmelhøit, trods een af dem:
Kong Fredrik leve! leve Dannerkongen!

Anke.

For hende er det let at svare: hun
Er danst; og Fredrik hendes Konge.

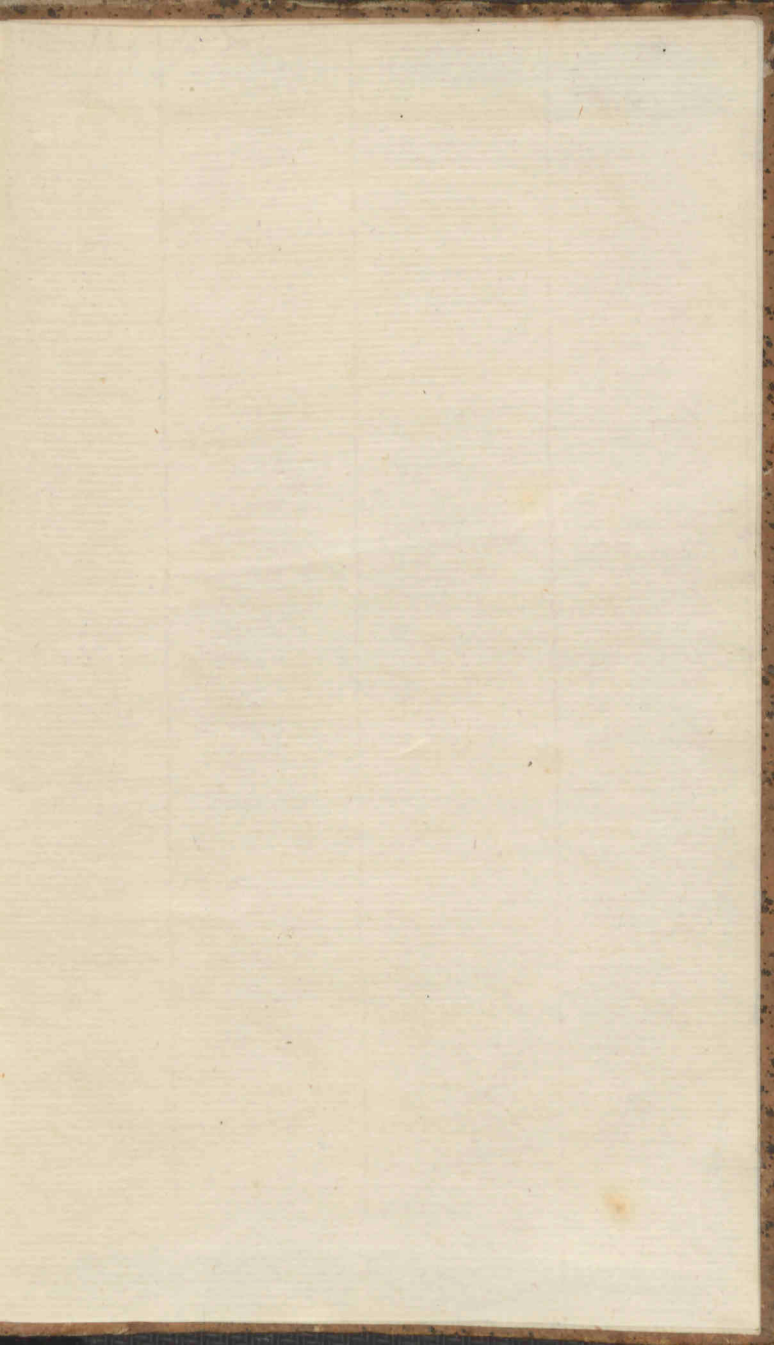
Sybrand.

Nu!

Hvad saa?

Anke.

Vel sandt! ei er det at begiære,
At I skal fatte det; men muligt, Sybrand!
Tak Eder selv, den Tid er ikke fiern,
Da Marsskens diærvæ Søn vil glad erkiænde,
Hvad Held det er at høre til et Rige,
Hvor Folk og Konge er hinanden værd,
Og har hinanden kjær, som Danneriget;
Da han af Hjertet stemmer i med hende:
Kong Fredrik leve! leve Dannerkongen!

At der de Fremmede den Kongen, og
 Den danske Kirkehed, disse er af dem.
 Kong Harald lever den Dannefølgere

Til.

Der heder de det her og der, den
 Et heder, og Harald kongen, Kongen

Spørgsmaal.

Det

Det her.

Til.

Det her, og det her, og det her.

At I det her, og det her, og det her.

Det her, og det her, og det her.

De Herred og Kongen, den her og det her.

Det her, og det her, og det her.

Det her, og det her, og det her.

Det her, og det her, og det her.

Det her, og det her, og det her.

Kong Harald lever den Dannefølgere

